



# TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

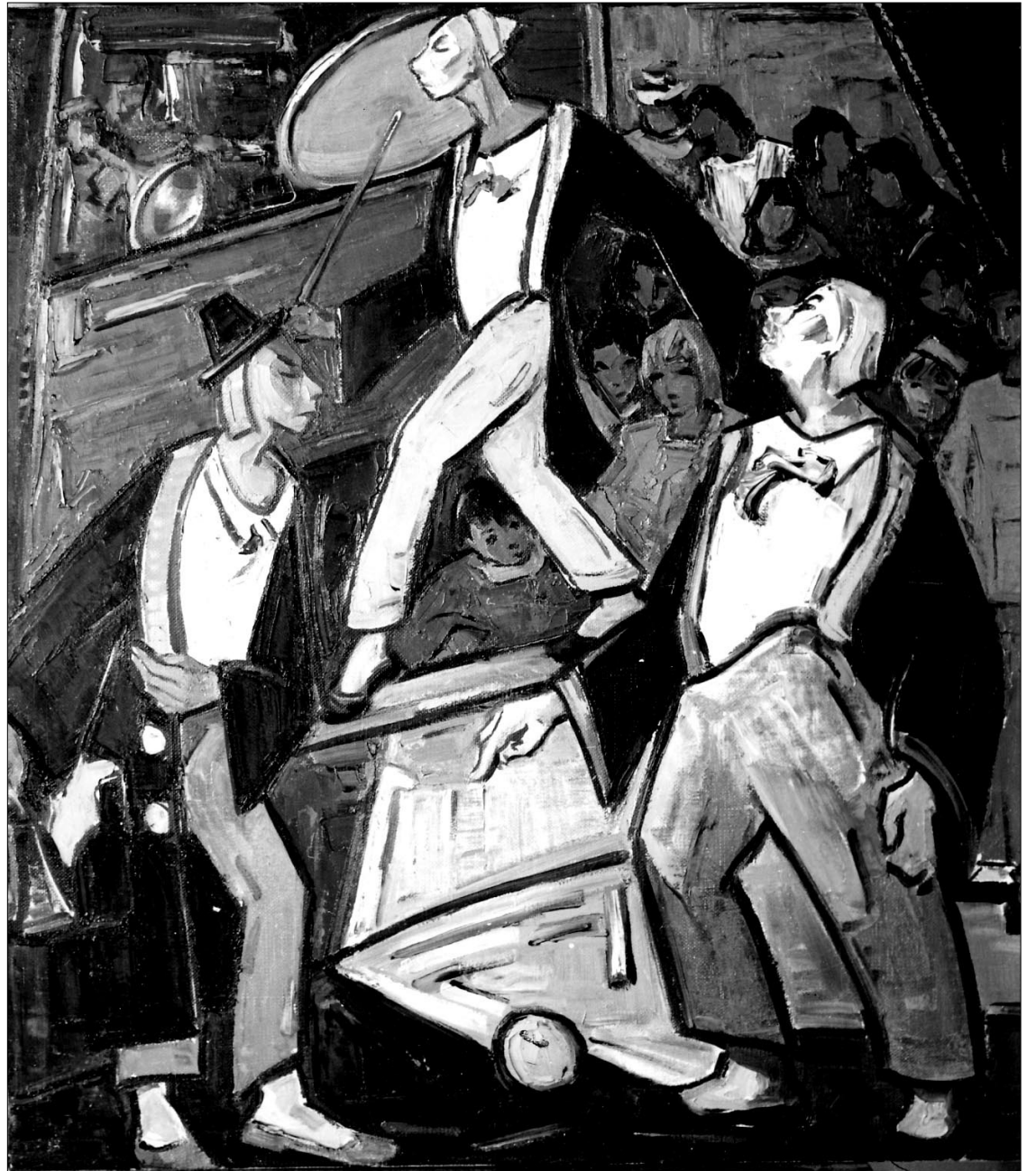
Nr. 13 (3288) 2013 APRIL - BALANDIS 2 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

## Santykių virvelė

Nuolaidumas gali būti dorybė, gali būti tuštybė ar baimė. Ar lenkiasi baudžiauninkas prieš poną, ar vaikas prieš tėvą, ar diplomatas prieš diplomatą turbūt ne tas pats?

**K**AIP vertinti Lietuvos užsienio reikalų ministerio Lino Linkevičiaus atsiprašymu išreikštą nuolankumą lenkams – staiga spaudoje pasklido klausimas, nelauktas, netikėtas ir lyg ne vietoje išsibrovęs, kai tiek daug svarbių dalykų reikia atlikti, įskaitant ir santykius su kaimynais. Už ką atsiprašyta ir kieno įgaliojimu, jau ne tiek klausiama, kiek pykstama iki reikalavimo išsišokusiam ministeriui atsistatydinti. Eiliniam Lietuvos – Lenkijos santykių stebėtojui visiškai neaišku, kuo Lietuva nusikalto Lenkijai, kad reikėtų atsiprašyti norint palaikyti gerus tarpusavio santykius? Negi už tai, kad A. Kubiliaus vyriausybė arba prezidentė D. Grybauskaitė nepatenkino lenkų reikalavimų, kurie nesiderina su Lietuvos konstitucija? Negi lenkai Lietuvos piliečiai, sudarantys didžiausią etninių mažumų dalį, tik dėl to tikisi išimčių? Turbūt ne dėl to? Greičiausiai dėl to, kad jie jaučiasi esą savoje lenkiškoje žemėje, lietuvių okupuotoje? Ką gi – jausmai jausmais palieka, ir čia niekuo dėti valstybiniai įstatymai, kurių laikytis privalo visi valstybės piliečiai, nepaisant kurios tautybės jie jaustųsi esą. Sukurta problema iš esmės yra Lietuvos valstybės vidaus reikalas, ir taip tas ginčas turėtų būti matomas. Tačiau lenkai nori visai ko kito. Jiems kaip didesniems skaičiumi visada rūpėjo ir teberūpi iš rankų nepaleisti virvelės, per kurią privalėtų šokinėti lietuviai. Tai žemiau ją nuleidžia, tai pakelia aukščiau – ir taikykis, jei nori draugauti. Mat Lietuva – Lenkijos dalis, po Liublino unijos atsiradusi, tautas suliejusi. Mums atrodo, kad šitoks mąstymas apie tautų sujungimą priklauso daugiau romantikai.

**K**IŠIMASIS į vidaus reikalus santykių nepagerins. Jų nepagerins nė mažesnio nuolankumas ir nuolaidžiavimas didesniui, nes juo daugiau nuolaidų, juo daugiau reikalavimų. O kiekybinis pranašumas dažniausiai užsimerkia prieš tiesą ir atlieka sprendimus, mažesniui nepriimtinius. Pvz. šeimą, turinčią dešimt vaikų, neatsižvelgiant į nieką kita, vargu ar tikslu ir dora būtų laikyti vertingesne, naudingesne, turinčią kokią pirmenybę už tą, kuri augina tik du vaikus? Be to, žvelgiant į kiekybę ir ją vertinant, reikėtų matyti ir kaip ji buvo sudaryta ar sudaroma. Valstybė, vartodama aštrias priemones mažumų nutautinimui, grobdama jai nepriklausančias teritorijas ir versdama pavergtuosius įsipilietinti, negali būti gerbiama ar laikytina geru pavyzdžiu, kaip reikia elgtis su mažesniaisiais. Ji yra aiškiai šališka ir į gerus tarpvalstybinius santykius žiūri pro nuolaidžiavimo prizmę, nustatančią gerų santykių laipsnį. Jau iki nuobodumo prirašyta, prikaltbėta apie Lietuvos santykius su Lenkija ir, žinoma, apie lietuvių santykius su lenkais. Tai dvi skirtingos plotmės, kurios pagal reikalą piktnaudžiaujant maišomos. O tai apsunkena susišnekėjimus. Atrodo, kad pavardžių ar gatvių pavadinimų rašymas negalėtų ir neturėtų būti kriterijas tarpvalstybiniam santykiams nustatyti. Jeigu taip, apie ką dar reikėtų šnekėti? Didysis nenori pralaimėti prieš mažesni. Pastarasis laikosi savo nustatytos tvarkos ir neieško didžiojo konstitucijoje, kas joje nepatinka ar kenkia lietuviams. ČS



Jus sveikina visi Pavasario žiedai, o šokti kviečia cirko juokdariai... CIRKAS (Dail. Jonas Rimša)

## Tautiškumą puoselėti, pilietiškumą ugdyti

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Šveicarijos sūnus, didis Lietuvos patriotas ir pilietis profesorius Juozas Eretas knygelėje *Išėivijos klausimu* (Roma, LKMA, 1974) vaizdžiai parodė, kad tautų ir jų valstybių galia ir reikšmė žmonijos istorijoje nėra proporcinga jų dydžiui, kad didžiosios valstybės nėra tokios galingos ir reikšmingos kaip didelės, o mažosios nėra silpnos ir nereikšmingos kaip mažos.

Visa Europa yra mažų erdvių žemynas ir jos yra pakankamai saugios, tikri kultūros ir civilizacijos židiniai. Po Pirmojo pasaulinio karo į vakarus nuo Maskvos Europoje buvo daugiau nei 35 valstybės, o į rytus iki Kinijos – tik viena, tačiau Europa iki šiol pasaulį veikia energingiau, negu visi kontinentai kartu, o kultūrinio atžvilgiu yra didinga, nors fiziškai nėra galinga. Ji yra mažųjų valstybių tėvynė. Europietis labiau rūpinasi kokybe, o ne kiekybe, individualumu. Jis, anot J. Ereto, mieliau nori būti liesu vienetu priekyje, negu storu nuliu po jo.

Pagrindinis didžiųjų valstybių silpnumo požymis yra jų trapumas. Šią silpnąbę parodo jų vengimas geografiškai tiesiogiai suartėti su

kitomis didžiosiomis, tarp savęs ir konkurenčioms nori turėti saugos zonas – buferines valstybes (todėl Rusija taip priešinosi Baltijos valstybių jungimuisi į euroatlantines struktūras, dabar siekia daryti įtaką per ekonomiką). Sienos kivirčų, valstybinių konfliktų, pažeidžiamumo baimė lydi visas didžiąsias valstybes. Didžiųjų pastangos tapti galingomis neatitinka milžiniškų aukų, kurias patiria konkurentės. Trumpalaikiai bismarkinės ir hitlerinės Vokietijos, Japonijos, carinės Rusijos ir Sovietų Sąjungos iškilimai tik patvirtina minimą didžiųjų trapumą, laikinumą, netikrą spindesį savo kultūros ir ekonominių galių menkinimo sąskaita. J. Ereto žodžiais tariant, turint galvoje, kad didieji anksčiau ar vėliau bus išstumti iš savo jėgos pozicijų, jie turėtų dar “geruose laikuose” susilaikyti nuo skriaudimo ir apstumdymo tų, į kurių tarpą jie neišvengiamai patys pateks. Toks išpėjimas šiandien tinka ir Čėčėnijoje vykdančiai genocidą Rusijai, kuri jau dabar turėtų apverkti ne tik beprasmiškai žuvusius dešimtis tūkstančių savo karių, bet ir pragaištingą savo valstybės ateitį.

## Šiame numeryje

Tikėjimo pagrindai – 2 psl.

Aušrininkas dr. Jonas Šliūpas – 4,11 psl.

Unijų su Lenkija grėsmė – 5 psl.

Įspūdinga šventė – 7 psl.

“Stalo teatras” Kanadoje – 8,9 psl.

Leningrado apsuptyje – 10 psl.

Nukelta į 3-čią psl.



## KANADOS LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ

TIKĖJIMO METAI

## Tikėjimo pagrindai



TIKĖJIMO METAI 2013

## “KLAUSK KUNIGO”

KLAUSIMAS:

*Daugumas žmonių galvoja, kad kai žmogus miršta, tai jo siela tuoj pat eina į dangų. Bet gi siela negali eiti į dangų, kol nebus Dievo teismo. O tas teismas bus tik pasaulio gale. O tas pasaulio galas gali būti už šimto, tūkstančio ar milijono metų. Niekas to nežino. Tai reiškia, kad žmogus per tą laiką bus miręs.*

ATSAKYMAS:

Pagal Katalikų Bažnyčios mokymą, yra du teismai, asmeninis, kuris įvyksta tuoj po žmogaus mirties, ir visuotinis – pasaulio pabaigoje. Apie **asmeninį teismą** “Katalikų Bažnyčios Katekizmo” pastraipa nr.1022 rašo: “Kiekvieno žmogaus nemirtingoji siela mirties valandą gauna amžinąjį atlyginimą, kai asmeniniame teisme jo gyvenimas sugretinamas su Kristumi: arba privalo nusiskaitinti, arba tuoj pasiekia dangaus laimę, arba tuoj pat amžinai pasmerkiamas”. **Visuotinis teismas** įvyks, kai Kristus vėl ateis pasaulio pabaigoje ir visų mirusiųjų kūnai prisikels. Tada “Kristaus, kuris yra Tiesa, aki-vaizdoje bus galutinai atskleistas tikrasis kiekvieno žmogaus santykis su Dievu. Paskutinis teismas atidengs ligi galutinių pasekmių tai, ką gero kiekvienas padarė ar nepadarė savo žemiškajame gyvenime” (pastraipa nr.1039).

Iš tų mokymų matome, kad: 1. yra asmenų, kurie po mirties nėra verti pasmerkimo, bet nėra ir pakankamai skaitūs, kad tuojau pasiektų dangų: jie turi “nusiskaistinti”. Tas nusiskaistinimas yra vadinamas “skaistykla”. Kadangi mes nežinome tikros anapus iškeliavusiųjų padėties, tai už visus savo mirusius meldžiamės, kad padėtume jiems kelyje į laimę. 2. šioje žemėje miršta tikrai žmogaus kūnas, bet pats žmogus kaip asmuo nemiršta. Savo dvasia jis jau patiria tai, ką patirs galutinai ir prisikėlusiu savo kūnu.

Daugiau apie antrąjį Kristaus atėjimą ir Paskutinį teismą galima pasiskaityti katekizme pstr. nr. 1038 – 1060.

## 9. DIEVAS SŪNUS

Tikiu vieną **Viešpatį** –

Visos Bendrijos-Bažnyčios maldos yra paprastai nukreiptos į Dievą Tėvą “per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų”. Tikėjimo išpažinime mes irgi, išpažinę Dievą Tėvą, tuojau išpažįstame antrąjį dieviškosios Trejybės Asmenį. Kadangi daugumas Apreiškimo mus pasiekia per Jėzų Kristų, kuris yra vienas iš mūsų – gimęs iš Mergelės Marijos tam tikrame laike bei vietoje, tai apie Jį žinome daugiau nei apie kitus du Asmenis. Todėl mes ir savo tikėjimą į Jį išpažįstame dalykiškiau.

Pirmasis tvirtinimas, kad Jėzus yra Viešpats, reiškia Jam priskiriamą pagarbą, valdžią ir dieviškumą. Senajame Testamente žodis “Viešpats” (gr. Kyrios, hebr. Adon) buvo teikiamas Dievui, nusakant Jo viešpatavimą visai kūrinių ir net pagonių dievams. Todėl Jis dažnai net nusakomas kaip “viešpačių Viešpats”. Ilgainiui “Viešpats” buvo pradėtas vartoti vietoj žodžio “Dievas” (hebr. Jave), kurį pamaldūs izraelitai buvo nustoję tarti dėl to žodžio šventumo. (Tai buvo kraštutiniškas laikymasis įsakymo “Netark Dievo vardo be reikalo”). Tokiu būdu žodis “Viešpats” pradėjo reikšti Dievą.

Pastebėsite, kad Evangelijose Jėzus retai vadinamas Viešpačiu, nes apaštalai ir pirmieji mokiniai pilnai dar nebuvo išsąmoninę, kad Jėzus yra Dievas iki Jo Prisikėlimo bei Šventosios Dvasios atsiuntimo. Tik tada Jam visur teikiamas dieviškas vardas “Viešpats”. Pavyzdžiui, Tomas, pamatęs prisikėlusį Jėzų, sušunka: “Mano Viešpats...” (Jn 20,28). Apaštalas Paulius nuolat tą žodį vartoja kalbėdamas apie Jėzų, pvz. “Ir nėra vienas negali ištarti ‘Jėzus yra Viešpats’, jei Šventoji Dvasia nepaskatina” (I Kor 12,3). Todėl jis ir skelbia ne save, bet “Jėzų Kristų kaip Viešpatį” (Kor 4,5) ir tuo pavadinimu Jėzui priskiria dievybę.

Tikiu... **Jėzų Kristų** –

Kai angelas apsireiškė Juozapui sapne, jis liepė nesibijot paimti Mariją pas save kaip žmoną, o gimiantį vaikutį pavadinti vardu “Jėzus”, nes turės gelbėti žmones iš nuodėmių (Mt 1,21). “Jėzus” – tai labai įprastas vardas ano meto žydų tarpe ir reiškia “Viešpats gelbsti”. Senovėje vardas ne tik nurodydavo asmenį, bet ir nusakydavo jo vietą pasaulyje bei kitų asmenų tarpe, jo veiklą, užduotį ar

pašaukimą. Šia prasme pasaulio Išgelbėtoji ir buvo suteiktas vardas “Jėzus”, nes Jis vaduoja žmoniją iš nuodėmės, kaltės ir mirties. Jo vardas taipgi nusako Jo veiklą Dievo plane žmonijai bei teikia užuominą apie Jo dieviškumą, nors aiškiai to nepasako. Todėl reikia kitų apibūdinimų tikslesniam Jo nusakymui.

Įtraukimu Jėzaus vardo tikėjimo išpažinimam, mes tikėjimu įžengiam istori- nien laiko bei vietos plotmėn, nes Jėzus gimė iš Mergelės Marijos, valdant Poncijui Pilotui buvo prikaltas prie kryžiaus, kentėjo, mirė, buvo palaidotas, prisikėlė ir todėl turi aiškią vietą žmonijos istorijoje. Taigi, Jis nėra tolimas ar trumpai kaip šmėkla pasirodęs dievaitis, kokių pilna pagoniškuose garbinimuose, bet prisikėlęs ir gyvas Dievas. Jo vardas yra didžios svarbos. Pavyzdžiui, apaštalas Petras pagydo luošąjį “Jėzaus” vardu (Apd 3,6), o Apaštalų darbų knygoje net pabrėžiama, kad tai vienintelis vardas, kuriuo galime būti išgelbėti (Apd 4,12). Todėl tam vardui teiktina didelė pagarbą.

Tikiu... **Jėzų Kristų** –

Visi krikščionys esame Kristaus pasekėjai. Kristus (gr. Christos, hebr. Mašija) reiškia “pateptąjį”. Senovėje buvo patepami aliejumi visi Izraelio karaliai kaip Dievo tautos vadai. Šv. Raštas tokius karalius vadina “Dievo pateptaisiais”. Todėl karalius yra šventas asmuo, vaizduojantis Dievo karaliavimą žmonėse.

Kai Izraelio karalystė žlugo, žmonės pradėjo laukti “Pateptojo”, kuris juos išgelbės ir įsteigs karalystę. Šiai vilčiai pagrindas randamas pranašo Natano pažade (II Sam 7,13) ir yra pakartotas psalmėje (Ps 89,28-29).

Laiko eigoje “Pateptasis” perėjo eilę sampratos kaitų ir Jėzaus laikais jau buvo suprantamas kaip politinis vadas. Todėl Jėzus buvo labai santūrus šio pavadinimo atžvilgiu. Jis, pavyzdžiui, draudžia apsėstajam taip Jį vadinti (Lk 4,41) ir apaštalams liepia taip nesakyti (Mt 16,20). Tai Jis daro nenorėdamas, kad žmonės klaidingai suprastų. Tik kančioje prisipažįsta žydų vadovams (Mk 14,60-62). Po Prisikėlimo, tačiau, tikintieji tą pavadinimą ima naudoti nuolatos ir jin jungia visus kitus Jėzaus pavadinimus. Taip vėliau “Kristus” tampa net Jėzaus vardo dalimi – “Jėzus Kristus” (I Kor 1,1-9). Galiausiai Antiochijoje ir Jo mokiniai pagal tai pavadinami “krikščionimis” (Apd 11,26).

Tikiu... **Dievo Sūnų** –

Senajame Testamente jau buvo žinoma “Dievo Sūnaus” sąvoka. Taip būdavo vadinami angelai, Izraelis kaip tauta (Iš 4,22; Iz 1,2; Oz 11,1), pamaldūs žmonės, dovydiškieji karaliai (II Sam 7,14). Bendroji mintis – kad tas asmuo turi ypatingą ryšį su Dievu, kuris jį globoja ir juo rūpinasi. Naujajame Testamente “Dievo Sūnaus” pavadinimas priskiriamas Jėzui ypatingu būdu, nes apaštalai bei evangelistai tikėjo ir skelbė, kad Jėzus esąs Dievas, artimai susijęs su Dievu kaip Sūnus su Tėvu. Ir Jėzus pats dažnai kalbėdavo apie Dievą kaip savo Tėvą. O Morkus net Evangeliją pradeda apie “... Jėzų Kristų, Dievo Sūnų”. Be to, Jėzaus krikšto ir Jo atsimainymo ant Taboro kalno metu pasigirsta balsas iš dangaus, sakantis, jog tai “Mano mylimasis Sūnus” (Mt 3,17; 17,5). Akivaizdžiausias yra apaštalo Petro išpažinimas: “Tu esi Kristus, gyvojo Dievo Sūnus!” (Mt 16,16).

Lygiai kaip būti tėvu reiškia ką nors pagimdyti, taip ir būti sūnumi reikš būti kieno nors pagimdytam. Todėl savo tikėjimo išpažinime jau esame suminėję du atskirus dieviškus Asmenis: Tėvą ir Sūnų, bet tik vieną Dievą. Sūnus – viskuo toksai kaip Tėvas, išskyrus tėviškumą, o Tėvas – toks kaip Sūnus, išskyrus sūniškumą.

Tikiu... **vienatinį** Dievo Sūnų –

Tik Jėzus yra vienintelis tikrasis Tėvo atvaizdas savo gimimu. Pavyzdžiui, Šventoji Dvasia irgi yra dieviškas Asmuo, bet kyla ne gimimu. Mes, pavyzdžiui, irgi esame Dievo vaikai, bet ne gimimu, o įvaikinimu.

Tikiu... gimusių **iš Tėvo** –

Tikėjimo išpažinime plačiai nusakomas Sūnaus santykis su Tėvu. Reikia atsiminti, jog čia kalbama ne apie atskirus dievus, bet apie atskirus Dievo Asmenis. Mes nežinotume, kad Dieve yra trys Asmenys, jeigu Jėzus nebūtų apreiškęs ir Bendrija-Bažnyčia nebūtų amžiais neklaidingai mokiusi.

Tėvo ir Sūnaus vardai Dievo Asmenims suteikiami pagal žmogiškąją giminybę. Kas žmonėse reiškiasi kūniškai, čia taikoma dvasinei Būčiai. Todėl Jėzus nusakomas kaip Dievo “atvaizdas” (Kol 1,15) ir “Žodis” (Jn 1,1). Žodis – tai atspindys dvasinės tikrovės – minties, kuri išreiškia. Dievo Žodis – tai atitinkmuo Jo paties, Jo esmės slypinčios Jo mintijime.

(Bus daugiau)

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI  
THE LIGHTS OF HOMELAND2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada  
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com  
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

**Redaguoja:** R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, techninė red. V. Tumosienė. **Administratorė** A. Trussow. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

**METINĖ PRENUMERATA:** \$85 – reguliari (paprastu paštu); \$135 – reg. (1 klasės paštu); \$105 – rėmėjo (paprastu paštu); \$155 – rėmėjo (1 klasės paštu). Oro paštu į užjūrius – \$185, paprastu paštu – \$105 (Kan. dol.); JAV: \$105 – reguliari; \$125 – rėmėjo; \$165 – 1 klasės paštu. JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.



## V. Landsbergiui – Pensilvanijos valstijos pripažinimas

Aukščiausiosios tarybos-Atkuriamojo seimo pirmininkui, europarlamentarui V. Landsbergiui kovo 15 d. Pensilvanijos valstijos sostinėje Harrisburge įteikta šios valstijos gubernatoriaus Tom Corbett proklamacija, kuria pripažintas ypatingas V. Landsbergio indėlis Lietuvos laisvei ir demokratijai. “Laisvės ir nepriklausomybės vertybės lydėjo jus visus tarnystės visuomenei metus (...), per kuriuos jūs kovojote dėl Lietuvos laisvės ir turtingo Lietuvos paveldo išsaugojimo. (...) Visų Pensilvanijos piliečių vardu aš, valstijos gubernatorius, sveikinu jus už jūsų vaidmenį ir lyderystę”, sakoma gubernatoriaus proklamacijoje.

Ją V. Landsbergiui Pensilvanijos valstijos Kapitoliuje įteikė vienas iš Pensilvanijos Nacionalinės gvardijos vadų generolas majoras Randall R. Marchi. Prieš šią iškilmingą ceremoniją V. Landsbergis lankėsi Pensilvanijos Nacionalinės gvardijos bazėje, kur susitiko su gvardijos vyriausiuoju vadu generolu majoru Wesley Craig. V. Landsbergis ir W. Craig pasidžiaugė sėkminga bei aktyvia Lietuvos ir JAV partneryste, pažymėję, kad jau dvidešimt metų trunkantys Lietuvos kariuomenės ir Pensilvanijos Nacionalinės gvardijos ryšiai yra gera praktinė tokio bendradarbiavimo išraiška. Susitikimo metu įvertinta abipusė partnerystės nauda bei galimos naujos bendradarbiavimo sritys, tarp jų ir kibernetinio saugumo srityje. Generolas majoras W. Craig informavo, kad pažymint oficialią Lietuvos kariuomenės ir Pensilvanijos Nacionalinės gvardijos partnerystės dvidešimtmečio sukaktį, jis ketina šiais metais apsilankyti Lietuvoje. Lietuvos kariuomenė ir Pensilvanijos Nacionalinė gvardija bendradarbiauja nuo 1993 metų. Nuo 2010 rudens Gvardijos kariai tarnauja Lietuvos vadovaujamos Policijos patarėjų grupės sudėtyje dislokuotoje Afganistano Goro provincijoje. **Inf.**



Gen. mjr. Randall R. Marchi, įteikęs Vytautui Landsbergiui apdovanojimą

## Tautiškumą puoselėti, pilietiškumą ugdyti

Atkelta iš 1-mo psl.

Įsigilinę į J. Ereto pastebėjimus, matysime, kad mažųjų tautų ir jų valstybių buvimas įvairove ir grožiu praturtina pasaulį, todėl skriauda mažoms tautoms tampa skriauda visiems.

**Mažos valstybės siela yra laisvė.** Laisvės meilė tautą paskatina sukurti savo valstybę, idant turėtų saugią vietą, leidžiančią netrukdomai vystytis pagal savo prigimtį. Laisvės troškimo pagimdyta toji valstybė ir tarnauja laisvei, užtikrina jos kūrėjų saugumą. Mažoji valstybė tik laisve ir gali kompensuoti didžiųjų pranašumą ir galią, todėl ją taip vertina, ją puoselėja, dėl jos gyvybę aukoja. Dėl laisvės į neišvengiamą žūtį ėjo tūkstančiai lietuvių, suomių, kitų nedidelių tautų, į tokią žūtį šandien eina čečėnai. Kadangi fizinis tautos naikinimas jos dvasios, taigi ir laisvės troškimo, sunaikinti nepajėgus, tokia didžiųjų kova yra beprasme, pelno visuotinį pasmerkimą.

**Mažos valstybės pagrindas yra teisė.** Teisė yra esminė Kūrėjo suteikta dovana žmogui, todėl jos negali paneigti joks žemiškas valdovas. Ji negali būti siejama su tautos ir teritorijos didumu ar kitokiu didžiūno svoriu. Jei teisė nepripažįstama, žmogus ar tauta dėl jos kovoja, nes ji tvirtesnė ir už tvirčiausius teisės neigėjus. Jei kovojama atkakliai, teisė visuomet laimi, nes teisė

žlugdanti jėga, kad ir kokia didelė būtų, yra trapi, o teisė – amžina. Jėgos prieš teisę pralaimėjimų istorija tai nuolat patvirtina.

**Brangiausias mažos valstybės turtas yra kultūra.** Kultūros plėtotėi palankesnes sąlygas turi mažosios valstybės, nes didžiųjų siekiai užimti didesnes teritorijas, organizuoti ir išlaikyti stipresnę gynybai ar puolimui kariuomenę, sudaryti sudėtingą administracinę aparatą ir valdymą jiems nepalieka vietos rūpesčiui kultūra; besiplėsdamos plokštumoje, jos negali pakilti. Kas sukaupta Ermitaže, Britų muziejuje ar Luvre, labiau atspindi ne rusų, anglų ar prancūzų kultūrą, o mažųjų, iš kurių tie kūriniai buvo gauti, nupirkti ar pagrobti. Ne didieji, o mažieji pasižymi moksle, garsėja reikšmingais atradimais ir išradimais. O ir Europos kalbų šaknys glūdi lietuvių kalboje.

Mažosios tautos savita kultūra įdomios pasauliui, todėl bergždi mūsų veikėjų kėslai sudominti pasaulį kokiais gugenheimais, nykštukiniais “dangoraižiais”, grandioziniais fejerverkais ar kerėpliškomis skulptūromis. Pasaulyje, būdamas lygiaverčiu žmogumi, lietuvis kitataučiui įdomus lietuviškumo išskirtinumu, savitos kultūros raiška.

Tautinių valstybių kūrimasis nėra demokratijos nuopelnas, nes demokratijos aktyvumas nei tautos, nei tautybės nėra. Demokratinio valdymo

mechanizmas vertina formaliai valstybei davusį pasižadėjimą pilietį, o jo tautybė mechanizmui nesvarbi. Paradoksas: valstybė sukurta tautiniu pagrindu, o tautybė – nevertinama! Deja, taip yra. Dėl pastarosios priežasties tautinės valstybės pilietis turi būti ne tik doras, ne tik valstybei pareigą ir atsakomybę turintis žmogus, bet ir tautiškai susipratęs, tikras savo tautos patriotas. Pilietybė yra formali kategorija, piliečiu tampama įgijus įstatymu numatytą cenzą ir davus valstybei pasižadėjimą ar priesaiką. Tautiečių gimstama, tautietį ženklina istorinio likimo bendrystės ženklas. O kaip turime vertinti kitataučius, kurie jau šimtmečius čia gyvena, kurie savo likimą susiejo su Lietuva? Pagrindiniu tautos požymiu reikia laikyti ne geografinę tautos padėtį, antropologinius bruožus, išpažįtamą tikėjimą, kalbą, bet istorinio likimo bendrystę. Kitataučiai, šimtmečius gyvenę kartu su lietuviais, savo likimą susieję su Lietuva, yra lietuviai, nors jų kilmė kitokia.

Tiek tautybė, tiek pilietybė yra vertybės, todėl tautiškumą reikia tausoti, puoselėti, o pilietiškumą ugdyti. Valstybinių ir tautinių švenčių šventimas, dalyvavimas viešuose šventiniuose renginiuose yra sveikintinas, tautiškumą ir pilietiškumą puoselėjantis ir tvirtinantis reiškinys. Reiškinių stabdyti ar jam trukdyti gali tik Tautos ir Valstybės nedraugai.

## ŽINIOS IŠ LIETUVOS

### Santykiai su Gudija

Europos sąjungos (ES) ir Gudijos santykiuose nebus pažangos, jei nebus sprendžiamas autoritarinio prezidento Aleksandro Lukašenkos režimo persekiojamų politinių kalinių klausimas, teigia Lietuvos europarlamentaras Justas Paleckis, kuris renigia pranešimą apie ES ir Minsko santykius. Minske kovo pabaigoje viešėjęs politikas vizito metu susitiko su Gudijos užsienio reikalų ir ekonomikos viceministeriais bei A. Lukašenkos patarėju užsienio politikos klausimais, taip pat Vakarų šalių diplomatais ir pagrindiniais Gudijos opozici-

jos atstovais.

Paklaustas, kokią poziciją politinių kalinių klausimu išsakė Gudijos valdžios atstovai, jis sakė, jog pažadų nebuvo, bet galima buvo suprasti, kad žingsniai ta kryptimi imanomi ir priklausys nuo bendro santykių konteksto.

“Baltarusijos valdžios atstovai siuntė signalus, kad jie nusiteikę šiek tiek atšildyti santykius, bet pabrėždami, kad jie negali duoti kažkokių pažadų ar įsipareigojimų”, kalbėjo J. Paleckis. Tačiau jis politikos neslėpė, jog šiuo atžvilgiu laikosi skeptiško požiūrio.

### URM Dubline

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Linas Linkevičius neformaliame Europos sąjungos (ES) užsienio reikalų ministerių susitikime Dubline kovo 23 d. iškėlė ES ir NATO santykių klausimą, ragino išnaudoti bendradarbiavimo teikiamas galimybes, pranešė Užsienio reikalų ministerija. Europos sąjungos Tarybai ši pusmetį pirmininkaujančios Airijos sostinėje surengtame susitikime taip pat aptarta būklė Sirijoje, Europos sąjungos ir regioninių organizacijų

bendradarbiavimas bei Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) veiklos peržiūra.

Svarstant Sirijos klausimą, L. Linkevičius pabrėžė paramą politinio krizės sprendimo paieškai. Jo teigimu, svarbu, kad visos konflikto pusės užtikrintų Sirijos cheminio ginklo arsenalų apsaugą ir šis ginklas nebūtų panaudotas, o ateityje – sunaikintas. Aptariant EIVT peržiūrą, ministeris pabrėžė, kad reikia išnaudoti šį procesą tarnybos sustiprinimui.

### Grįžta emigrantai

Į Lietuvą kasmet grįžta vis daugiau emigrantų, bet sumažėjęs išvykstančiųjų srautas dar kelis kartus lenkia parvykstančiųjų, rodo paskelbta statistika.

Statistikos departamento duomenimis, pernai į Lietuvą grįžo 17,300 Lietuvos piliečių (25% daugiau negu 2011 m.). Į Lietuvą taip pat atvyko 2,500

užsieniečių. Per metus iš šalies išvyko 41,100 gyventojų. Tai mažiausias emigrantų skaičius per paskutinius trejus metus. Tradiciškai, populiariausia tarp emigrantų išlieka Jungtinė karalystė, į kurią pernai pranešė išvykę 48% visų emigrantų. Kiti populiarius kraštai – Airija, Vokietija ir Norvegija.

### Lietuviai trumpiau gyvena

Lietuvos gyventojų tikėtina gyvenimo trukmė yra viena iš trumpiausių Europos sąjungoje (ES), bet ilgesnė nei kaimyninėse Rusijoje ir Gudijoje, rodo Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) paskelbta 2012 m. Europos sveikatos ataskaita. Pagal 2006-2010 m. duomenis, europiečių žmonių vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė buvo tarp 76 ir 77 metų. Lietuvoje ji vidurkio nesiekė – svyravo maždaug tarp 73 ir 74 metų. Panaši trukmė nustatyta ir kaimyninėje Latvijoje.

Abi šalys pagal šį rodiklį atsiliko nuo 37 valstybių ir at-

sidūrė žemiausiai iš tirtų ES šalių. Jos aplenkė septynias regiono šalis, tarp jų kaimynines Gudiją ir Rusiją. Moterys Lietuvoje gyvena beveik 79 metus – apie 11 metų ilgiau nei vyrai, kurių tikėtina gyvenimo trukmė nesiekia 68 metų.

Ilgesnė tikėtina gyvenimo trukmė nei Lietuvoje ar Latvijoje buvo Lenkijoje bei Estijoje – šiose šalyse ji labiau priartėjo prie Europos regiono vidurkio. Europos regione žmonės ilgiausiai gyvena Šveicarijoje, Izraelyje, Islandijoje, Italijoje, Ispanijoje, Švedijoje – visur apie 82 metus.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

**www.tevzib.com**  
laukia jūsų apsilankymo

# Aušrininkas dr. Jonas Šliūpas

1861 m. kovo 7 d. – 1944 m. lapkričio 6 d.

**ALINA ŠALAVĖJENĖ,**  
Šiaulių universiteto biblioteka

Didysis aušrininkas, istorikas, švietėjas, gydytojas, publicistas, pedagogas, aktyvus visuomenininkas dr. Jonas Šliūpas buvo ryški XIX–XX š. sandūros lietuvių tautos asmenybė. Šis tautinio atgimimo patriarchas garsėjo laisvamaniškomis idėjomis, kurios to meto katalikiškoje Lietuvoje buvo pakankamai naujos. Tai viena (gal net pagrindinė) priežastis, dėl kurios ir savo laiku, ir mūsų dienomis jis vadinamas kontroversine asmenybe.

Jonas Šliūpas gimė 1861 m. kovo 7 d. Rakandžių kaime, netoli Gruzdžių, Šiaulių apskrityje pasiturinčių valstiečių Onos ir Roko Šliūpų šeimoje. 1880 m. baigė Mintaujos (Jelgavos) gimnaziją, 1880–1882 m. filosofiją ir teisę studijavo Maskvos universitete, 1882 m. – gamtos mokslus Peterburgo universitete. Iš pastarojo buvo pašalintas už dalyvavimą anticariniame studentų judėjime ir parsijustas į Lietuvą, tuo pačiu neteko teisės studijuoti Rusijos universitetuose.

Vengdamas šaukimo į kariuomenę, J. Šliūpas išvyko į Šveicariją, iš kurios 1883 m. vasarą Martyno Jankaus buvo pakviestas į Bitėnus redaguoti *Aušrą*. Kai kurių istorikų, tarp jų ir Jono Dainausko teigimu, pavadinimą šiam leidiniui sugalvojo būtent J. Šliūpas. *Aušrą* Mažojoje Lietuvoje jis redagavo 1883–1884 m. Už lietuvišką veiklą vokiečių žandarų buvo persekiojamas, todėl 1884 m. kovo mėnesį turėjo išvykti iš Prūsijos. Kalnujuose (Raseinių rajone) aplankęs M. Davainį-Silvestravičių, Kaune – karininką P. Smilgių, su pastaruoju nuvyko į Marijampolę pas P. Kriaučiūną, kur kartu su dar dvylika mokytojų paruošė memorandumą Varšuvos generalgubernatoriui I. Gurkai dėl lietuviškos spaudos lotyniškais rašmenimis gražinimo. Memorandumą nuvežti į Varšuvą išdrįso vienintelis J. Šliūpas. (Jakštas, 291).

Grįžęs iš Lenkijos kurį laiką dar gyveno Mintaujoje ir su Liuda Malinauskaite paruošė *Abėcėlą* (1886 m. Tilžėje ją išspausdino J. Mikšas), o gegužės mėnesį išvyko į JAV, kur gyvendamas 1884–1921 m. sukūrė šeimą, įgijo specialybę, subrendo kaip asmenybė. Tiesa, į Lietuvą dr. J. Šliūpas buvo grįžęs 1919 m. Tada buvo paskirtas Lietuvos pasiuntiniu Latvijoje ir Estijoje.

Tais pačiais metais Londone padėjo organizuoti Lietuvos atstovybę ir buvo pirmasis jos atstovas, taip pat Paryžiuje talkino Lietuvos delegacijai Taikos konferencijoje. Gyvendamas JAV J. Šliūpas pradėjo labai aktyvią veiklą Amerikos lietuvių bendruomenėje: rūpinosi lietuviškų parapijų steigimu, įkūrė ne vieną lietuvišką draugiją. Pirmojo pasaulinio karo metais lietuviška J. Šliūpo veikla virto diplomatinė kova už Lietuvos laisvę. 1917 m. jis dalyvavo Stockholmo lietuvių konferencijoje, skelbdamas, kad Lietuva turi būti visiškai nepriklausoma. 1918 m. rugpjūčio 29 d. JAV Senato posėdžių protokoluose išspausdintas J. Šliūpo memorandumas su senatoriaus Henry Cabot Lodge įžangine kalba, remiančia Lietuvos nepriklausomybę. Vašingtone dr. J. Šliūpas buvo įsijungęs į Vidurio Europos tautų sambūrį, kuriam priklausė ir nepriklausomos Čekoslovakijos valstybės įkūrėjas bei pirmasis prezidentas T. G. Masarykas.

1885 m. Niujorke susituokė su iš Lietuvos atvykusia Liuda Malinauskaite ir kartu susilaukė trijų vaikų (visi gimė Amerikoje). 1889 m. įstojo į Maryland universitetą ir jau 1891 m., baigęs medicinos studijas ir gavęs diplomą, pradėjo dirbti gydytoju. Amerikoje J. Šliūpas redagavo ir leido lietuviškus laikraščius – *Uniją* (1884–1885), *Lietuviškąjį balsą* (1885–1889), *Apšvietą* (1893), *Naują gadynę* (1894–1896), *Laisvąją mintį* (1910–1915). Apie gyvenimą Amerikoje dr. J. Šliūpas rašė: “Mano gyvenimo Amerikoje tikslas buvo štai koks: pažinkime savo tautos nupuolimo priežastis: iš kur kilo ekonominis vargas, dvasinė tamsybė, religiškos neapykantos bei apakimas, ir galiausiai politiškasai Lietuvos susmukimas ir nugrimzdimas. Na, ir rašiau daug, ne literato vardui išgyti, bet kad mano raštų skaitytojais labiau pamylėtų tėvynę, pažintų savo tautos praeitį, ir išvengtų nemalonių klaidų besirdami ir nežinomą ateitį” (Jakštas, 292).

1921 m. dr. J. Šliūpas galutinai grįžo gyventi į jau nepriklausomą Lietuvą. 1922–1923 m. dirbo mokytoju Biržų ir Šiaulių gimnazijose, 1924–1930 m. Kauno universitete skaitė medicinos istorijos paskaitas. JAV sukauptą kapitalą investavo į bendrovės Lietuvoje, tačiau visko neteko 1927 m., kai bankrotavo Prekybos ir pramonės bankas.

1928 m. mirė pirmoji J. Šliūpo žmona Liudvika Malinauskaitė-Šliūpienė. 1929 m. jis vedė palangiškę Grasilą Grauslytę, su kuria 1930 m. persikėlė gyventi į Palangą.



Aušrininkas  
dr. Jonas Šliūpas

Tais pačiais metais gimė sūnus Vytautas.

Palangoje dr. J. Šliūpas su šeima gyveno iki pat 1944 m. spalio mėn. Šis tarpsnis (deja, dar nepakankamai ištirtas) yra labai reikšmingas jo paties bei Palangos miesto gyvenime. 1933 m. dr. Jono Šliūpo dėka Palangai buvo suteiktos miesto teisės, o jis išrinktas pirmuoju miesto burmistru. Įdomu tai, kad tyrinėtojai pateikia skirtingas burmistravimo datas. Šiaulių universiteto Istorijos katedros docentas dr. Jonas Sireika, išanalizavęs kai kurių tyrinėtojų darbus, enciklopedijų duomenis, dalį Lietuvos archyvų dokumentų, sūnaus Vytauto Šliūpo prisiminimus, teigia, jog “teisėtu Palangos miesto burmistru, t.y. išrinktu miesto tarybos, Šliūpas buvo 1933–1935 m. ir 1938–1939 m. 1941 m., naciams okupavus Lietuvą, Šliūpas tik trumpai ėjo burmistro pareigas” (Sireika, 52).

Tapęs miesto burmistru dr. J. Šliūpas pirmiausia rūpinosi, kad žvejų ir gintaro apdirbėjų miestelis Palanga (tuo metu turėjęs tik apie tris tūkstančius gyventojų) taptų moderniu kurortiniu miestu. Teko rūpintis miesto švara bei tvarka, mokyti gyventojus nulaistyti pasodintų medelių, šaligatviais nevažinėti dviračiais ir nevesti jais gyvulių. J. Šliūpui pavyko iškovoti, kad miestui būtų tiekiamas pigesnis elektros energija.

Kaip burmistras dr. J. Šliūpas ne tik rūpinosi miesto infrastruktūros sukūrimu, bet aktyviai dalyvavo politiniame, kultūriniame bei visuomeniniame Palangos gyvenime. 1933 m. vasarą mieste lankėsi Pasaulio skautų organizacijos įkūrėjas ir šefas Anglijos lordas Sir Robert Stephenson Smyth Baden-Powell. J. Šliū-

pas ne tik sutiko svečią, bet ir buvo vertėju pastarajam bendraujant su Lietuvos prezidentu Antanu Smetona. Susitikimo metu rugpjūčio 17 d. Palangoje buvo atidaryta Baden-Powellio vardo gatvė. 1934 m. nuotraukoje įamžintas kadras, kuriame burmistras dr. J. Šliūpas kerpa juostą Dariaus ir Girėno gatvės atidaryme. Dar viena 1939 m. nuotrauka liudija apie eitynes Vytauto gatvėje (joje dalyvavo ir burmistras su sūnumi Vytautu) verslininkų suvažiavimo metu.

Dideli rūpesčiai miestą ir jo vadovą užklupo 1938 m. gegužės 10 d., kai Palangoje kilęs gaisras be pastogės paliko per 1500 gyventojų. Sudegė ne tik gyvenamieji namai, bet ir gimnazija, paštas, kelios pradžios mokyklos bei kiti pastatai. Pats burmistras gaisro metu skambino į kaimyninius miestus prašydamas gaisrininkų pagalbos ir derėdamasis dėl atlygio. Po gaisro teko rūpintis nukentėjusiais gyventojais bei organizacijomis: rasti jiems laikiną pastogę. Po to laukė gaisravietės tvarkymo bei išdegtos teritorijos ir mokyklų atstatymo darbai.

Laisvamanybės idėjoms dr. J. Šliūpas liko ištikimas ir gyvendamas Palangoje. Aktyviai dalyvaudamas Lietuvos etinės kultūros draugijos veikloje bei būdamas jos pirminku, miesto burmistras rūpinosi laisvamanių gimnazijos, kapinių įkūrimu, aktyviai siekė, kad būtų priimtas civilinės metrikacijos įstatymas, nuolat rašė straipsnius į spaudinius *Laisvoji mintis*, *Laisvamaniš*. 75-ojo gimtadienio proga dr. J. Šliūpas buvo apdovanotas LDK Gedimino 1-ojo laipsnio ordinu. Ta proga jis parašė prezidentui A. Smetonai laišką, kuriame ne tik padėkojo už įvertinimą, bet kreipėsi ir su prašymu: “Pamąžink Tamstą ir lietuvių tautą ir Savo Asmenybę kilniais ir neužmirštamais darbais: patobulink Konstituciją, įvesdink civilinę metrikaciją, sušauki seimą, duok laisvę visiems gyventojams, prašalindamas bažnyčios tarnus nuo įtakos politikon, mokyklą išvaduok iš theologų įtakos, ir – aš bent įsitikinęs esmi, kad sulauksime ramybės ir vieningumo tautoje” (Jakštas, 285). Šis apdovanojimas buvo jau antrasis, pirmasis – 1928 m. – LDK Gedimino 2-ojo laipsnio ordinas.

Steigti laisvamanių gimnaziją Švietimo ministerija nedavė leidimo, tačiau laisvamanių kapinės 1937 m. Palan-

goje buvo atidarytos. 1940 m. įsigaliojus civilinės metrikacijos įstatymui, dr. Jono Šliūpo sūnus Vytautas Jonas Šliūpas Palangos miesto civilinės metrikacijos centre buvo įrašytas pirmasis.

Dr. J. Šliūpas visą laiką sekė Lietuvos ir pasaulio įvykius, nepabijodavo išsakyti savo nuomonės. Jį neramino tai, kad Lietuvoje vis stiprėjo autokratinis valdymo stilius. Memorandumuose, skirtuose prezidentui A. Smetonai, laiškuose, įvairiose kalbose jis nevengdavo kritikuoti valdžią. Dėl kritikos A. Smetonos režimui, 1940 m. prasidėjus sovietinei okupacijai, dr. J. Šliūpui buvo pasiūlyta dalyvauti naujoje vyriausybėje, tačiau jis atsisakė, teigdamas, kad ne už tokią nepriklausomą Lietuvą buvo kovota.

Paskutinį kartą burmistro pareigas dr. J. Šliūpas ėjo 1941 m. nacių okupacijos metu, bet labai trumpai, mat užtarė diskriminuojamus žydus, rūpinosi jų gelbėjimu.

Palanga buvo paskutinė vieta Lietuvoje, kurioje gyveno aušrininkas dr. Jonas Šliūpas. 1944 m. sugrįžusi sovietinė okupacija privertė daugelį pasitraukti iš šalies. Spalio 2 d. būdamas garbaus amžiaus iš Palangos į Austriją buvo priverstas pasitraukti ir pirmasis miesto burmistras. Kurį laiką gyveno Vienoje, vėliau – Bregenz. Mirė dr. J. Šliūpas 1944 m. lapkričio 5 d. Berlyne, į kurį buvo atvykęs dėl kreipimosi per radiją į Amerikos lietuvius (Būtėnas, 218–221). Palaikai buvo sudeginti ir 1948 m. urna iškilmingai buvo palaidota lietuvių tautinėse kapinėse Čikagoje.

Dr. Jonas Šliūpas laikomas kontroversine, audringa, bet labai stipria asmenybe. Tai patvirtina M. Biržiškos žodžiai: “Apie Šliūpą, kaip apie didžiulį ugnikalnį, visą laiką sukinėjosi juodi debesys. Žaibai trankė jo viršūnę ir audringi lietūs plovė jo šlaitus. Bet laikui bėgant debesys išsisklaidė ir išnyko, o ugnikalnis išliko nepajudinamas, nepasikeitęs. Toks jis ir liks per amžius, kuriuomi grožėsis žmonija...”

Iš tiesų, galima pasidžiaugti, jog ši asmenybė sulaukė ir svarbių valstybinių įvertinimų. Be jau minėtų ordinų, dr. J. Šliūpas dar buvo apdovanotas Latvijos Trijų žvaigždžių 2-ojo laipsnio ordinu (1932 m.), Savanorio medaliu (1936 m.), Klaipėdos išvadavimo sidabro medaliu.

## NUOMONĖ

## Unijų su Lenkija grėsmės

Dr. RŪTA GAJAUSKAITĖ,  
kriminologė

Prieššventine, garbingos Vasario 16-osios minėjimo proga, Lietuvos lenkų politikieriai ir vėl išraitė eilinį polonezo posūkį prieš gerbiamus svečius iš Lenkijos, visai nesiskaitydami su lietuvių tautos jausmais, siekiais ir begaline kantrybe, kurios užteko per kelis šimtmečius. Ir ne tik kantrybė, bet ir atjauta, netekus Katynėje tautos žiedo, o lėktuvo katastrofoje ir aukščiausios valdžios. Ir ne tik atjauta, bet ir pagalba, bėgantiems lenkams nuo fašistinio okupanto. Ir ne tik pagalba, bet ir supratimas jaunos lenkų kartos šviesesnės ateities galiyboms.

Tačiau lenkų politikieriai, nebudami net popiežiaus mielaširdingo paprotinimo, kartoją keliašimtmetinio senumo klaidas ir niekaip nenori realiai pažvelgti į esamą geopolitinę padėtį Europoje ir toliau tęsia savo ambicingas "mocarstvinės" fikcijas, išdrįsdami netgi siūlyti "integruotis Lietuvai į Lenkiją?!" Lietuva ir Lenkija išgyveno tokias pačias sovietinės okupacijos kančias ir šiandien turi panašius valstybingumo atstatymo ir ugdyto rūpesčius. Tačiau lenkų politikieriai tęsia savo ikisovietines klaidas ir reiškia savo nepagrįstas pretenzijas, remdamiesi Lietuvos-Lenkijos unijų vizijomis.

Per visą LDK istoriją unijos su Lenkija pastoviai grėšė Lietuvos valstybei, valstybingumui ir lietuvių tautai pavergimu. Pradžioje – teisiniu, tai yra įtvirtintu pavergimu unijos sutartyje, vėliau – realiu žemės kolonizavimu ir gyvenotojų nutautinimu, ką realiai jau įvykdytu mes šiandien matome Želigovskio akcijos užimtose Rytų Lietuvos žemėse. Vertėtų prisiminti bent kelis šimtmečius besitęsiančių tokių kaimyninės šalies pastangų, kad iš istorijos pamokų

suprastume dabartinių lenkiškų politikierių "didybės abstrakcijas" į lietuvių žemę ir į "litvomanus" kaip tokius.

Kadangi Lietuva ir po Liublino unijos dar išlaikė savo vyriausybę, kariuomenę ir išdą, nors geopolitiniuose žemėlapiuose Lietuvos jau nebeliko, ji buvo "be pėdsako suintegruota" į Lenkiją. Tokiai padėčiai įtvirtinti lenkai 1791 m. priėmė Konstituciją, kuria Lietuvos valstybė panaikinta ir praktiškai paliko tik Lenkijos provincija.

Šitokios padėties, kaip istoriškai susiklosčiusios, Lenkijos politikieriai pastoviai siekia jau 200 metų. Nors per tą laikotarpį abi tautos atkento svetimųjų spaudos skausmą ir išsilaisvinimo džiaugsmą, bet lenkai savo Liublino unijos ambicijos taip ir neatsisakė.

Ypač būdingai tai demonstruoja 1920 m. įvykiai, kai po ilgų kovų ir nesupratimų, Suvalkuose buvo pasirašyta pirmoji ir vienintelė be grobikiškų užmojų Lietuvos-Lenkijos sienų sutartis. Jos pasirašymo metu dalyvavo anglų ir prancūzų atstovai, kas žadėjo garbingą nesantaikos baigtį ir kūrybingo bendradarbiavimo pradžia. Deja. Tą pačią sutarties pasirašymo dieną, generolas Želigovskis jėga užėmė Vilnių ir Rytų Lietuvą. Tai pasmerkė ir rusai, ir vokiečiai, ir Anglija, ir Prancūzija bei Tautų sąjungą.

Buvo privalu išviešinti bei politiškai įvertinti Želigovskio akcijos pasekmes Rytų Lietuvos regionui bei Armijos Krajovos vykdytą lietuvių genocidą, bendradarbiaujant su SS. Tai nebuvo padaryta turbūt draugiškiems santykiams su Lenkija išlaikyti. Jokio draugiškumo lenkų politikieriai nesiekė. Jie vykdė toliau savo nuo Liublino unijos besitęsiantį grobikišką siekį, be jokio istorinių pamokų įvertinimo. O Lietuvos valdovai, V. Adamkumi pradėdant ir L. Linkevičiumi nebaigiant, ir vėl kaip tie senovėje sulenkėję lietuviai bajorai su paklusnu-

mo ir pavaldumo sindromu, netekę savigarbos ir išdidumo, nuolaidžiauja lenkams.

ES Pagrindinių teisių agentūra (FRA) savo tyrimais nustatė, kad Lietuvos mažumos skriaudžiamos mažiausiai. Antai tik 23% iš jų skundžiasi, kai tuo tarpu Prancūzijoje ir Italijoje net 94% mažumų nepatenkinti savo padėtimi. Kad paneigtų tokią Lietuvos gerą įvertinimą, europarlamentaras Voldemaras Tomaševskis surinko 60,000 Rytų Lietuvoje gyvenančių lenkų parašų, turinčių įrodyti sunkią mažumų padėtį Lietuvoje.

Tuo tarpu istorinė patirtis rodo visai atvirkštinę praktiką tiek praecities, tiek dabarties gyvenime. Istorinės skriaudos lietuvių tautai nuo lenkų – tai, pradėdant baudžiava, bajorų išplėtotomis teisėmis iki anarchijos lygio, miestiečių nuskurdimu, demoralizacija išplėtinu bravorų ir smuklių tinklu bei lietuvių nutautinimu. Labai panaši padėtis Rytų Lietuvoje ir dabar, tik dar priedo su išplėtotą atvirkštinę dezinformaciją apie skriaudžiamus lenkus visoje ES! Antilietuviška propaganda sustiprėja politinių susitikimų su Lenkijos valdžios atstovais metu, kaip ir šiuokart Vasario 16-osios šventės dieną, Lenkijos prezidento vizito metu V. Tomaševskis iš didelio uolumo netgi prasitarė apie koalicijos susitarimus ne tik politiniais, bet ir finansiniais klausimais.

Kiek dabartinėje Lietuvos valdžioje dar liko su neužvaldyta okupantų (rusų, lenkų, vokiečių) sąmone pareigūnų, kurie pajėgtų teisiškai, politiškai, istoriškai ir moraliai įvertinti čia paminėtus faktus bei pasekmes mūsų valstybei, jos valstybingumui ir lietuvių tautai? Jau kelintą kartą turinti savigarbos ir išdidumo Lietuvos inteligentija pareiškimais, rezolucijomis ir peticijomis ragina šalies valdančiuosius nesizeminti, atskratyti okupacinio paklusnumo ir pavaldumo sindromo. (Sutrupinta)

## KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

## Darbo programoms daugiau lėšų

Valstybės skola bus sumažinta ne vėliau kaip 2015 metais, o jau 2016 metais tikimasi viršpelnio. Tokia pati svarbiausia šių metų biudžeto naujiena. Federacinės vyriausybės finansų ministeris J. Flaherty, pristatydamas parlamentui finansinius planus šioms metams, pabrėžė, kad pasiekti teigiamą išlaidų ir pajamų balansą padės praėjusiais metais pradėta griežtesnio taupymo politika ir pajamų mokesčių kontrolė, užkertanti kelią piktnaudžiavimui. Vien pajamų mokesčio geresnė apskaita leistų surinkti \$6.8 bln. papildomų pajamų.

Vyriausybė, atsižvelgdama į valstybės pramonėje pastebėtą igudusių specialistų trūkumą, nutarė skirti \$900 mln. darbininkų rengimo programai. Kiekvieno gerų igūdžių turinčio specialisto parengimui bus skiriama \$15,000. Tai būtų sudėtinis (po \$5,000 kiekviena valdžios grandis) federacinės, provincijos vyriausybių ir verslo lėšų tikslinis indėlis. Darbininkų rengimo programa taip pat padengs ne tik mokslo, bet ir praktikos darbo vietoje išlaidas, tobulinimosi kursų mo-

kesčius. Tokia vyriausybės parama leis parengti pramonei ir statyboms 130,000 gerų specialistų, kurių dabar bandoma ieškoti užsienyje.

Nežadama didinti ar įvesti naujus mokesčius, tačiau biudžete numatyta socialinėms gyventojų reikmėms išlaidų dalis gana kukli. Bus didinama parama karo veteranams, šiek tiek mažesni mokesčiai norintiems įsivaikinti, bus mažinamos kainos vaikiškiems drabužiams ir sporto įrangai. Gausesnė išlaidų dalis, skirta Pirmųjų tautų bendruomenėms. Vyriausybė tikisi dalį lėšų socialinėms išlaidoms gauti, padidindama įvežamų prekių mokesčius 172 valstybėms. Prieš 30 metų, nustatant įvežamų į Kanadą prekių mokesčių dydžius, daugelis iš jų buvo laikomos neturtingomis valstybėmis; nuolaidą buvo laikoma parama jų ekonomikai. Daugelio iš šių valstybių ekonominė padėtis pastebimai pagerėjo, todėl Kanados vyriausybė pasirengusi keisti mokesčius įvežamoms prekėms. Valstybėms, su kuriomis pasirašyta laisvos prekybos sutartis, ši permaina nebus taikoma.

## Pandos jau Kanadoje



Pagal Kanados ir Kinijos vadovų susitarimą pandos ER Shun ir DaMao visą dešimtmetį praleis Kanadoje

Kovo pabaigoje po 15 valandų skrydžio, įveikę 12,875 km nuotolį, specialiai parengto FedEx lėktuvo įgula Toronto Pearson oro uoste išlaipino savo neeilinius keleivius – dvi pandas. Jas kaip garbingiausius diplomatus sutiko Kanados ministeris pirmininkas su žmona, Kinijos ambasadorius Kanadoje ir kiti visuomenės veikėjai, politikai ir studentų orkestras. Netgi Toronto miesto meras R. Ford parodė dėmesį, atsiųsdamas telefonu sveikinimo žinutę. Nekasdieniai keleiviai skrydžio metu rūpesčių nesuteikė – buvo pasirūpinta žaliu bambukų ūglių ir obuolių atsarga, kartu skrido ir veterinaras. Žinoma siuntų verslovė FedEx tokį pat gyvąjį krovinį yra skraidinusi jau 6 kartus: dukart į Ka-

nadą (1985-87 m.) ir į kitas pasaulio valstybes. Jų kroviniams, specialiai gyvajam kroviniui pritaikytas lėktuvas gavo PandaExpress vardą.

Pagal susitarimą Kanadoje pandos viešės 10 metų. Jeigu kartais ši draugiška pora susilauktų palikuonių, jie jau būtų Kanados nuosavybė. Iš pradžių pandos gyvens Toronto zoologijos sode, vėliau persikels į Kalgari. FedEx ir toliau liks jų maitintoju, iš Kinijos skraidindamas joms įprastą maistą. Pandų pasirodymo visuomenei zoologijos sodo aptvare teks palaukti: pagal griežtas veterinarijos taisykles jos 30 dienų turi praleisti karantine.

Tik gegužės mėnesį bus galima pasigėrėti šiais jaukais gyvūnais.

Pagal Canadian Press parengė S. Katkauskaitė

**RE/MAX**  
Above the Crowd!

**FOUR SEASONS REALTY LIMITED**  
Brokerage,  
67 First Street  
Collingwood,  
Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio Thornbury, The Blue Mountains ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

**Angele Šalvaitytė, B.A., Broker**  
pirkimo ir pardavimo atstovė.  
Ji mielai jums patarnaus.  
**705-446-6428**  
**705-445-8500 ext 247**  
Elektroninis paštas:  
angiesalvaitis@rogers.com

**Advokatas**  
**ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.**  
**PACE LAW FIRM**

- ◆ ieškiniai dėl žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentai ir įgaliojimai
- ◆ palikimų administravimas
- ◆ nekilnojamo turto sandoriai
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4  
Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809  
Tinklapis: [www.pacelawfirm.com](http://www.pacelawfirm.com) El. paštas: [alpace@pacelawfirm.com](mailto:alpace@pacelawfirm.com)

## LIETUVIŲ TELKINIUISE



Montrealio Aušros Vartų Gailėstingumo Motinos šventovės didysis altorius

## Hamilton, ON

**A.a. JUZEFAI JUOZAITIENEI** mirus, užjausdami dukras Donna ir Aldą (John), vaikaičius ir gimines Lietuvoje, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo: \$50 – M. Telyčėnas; \$20 – K. ir E. Gudinskai, M. ir F. Gudinskai, S. Kareckas, J. ir D. Trumpickai, I. Ulbinienė, Ž. Vaičiūnienė ir A. Žemaitis; \$10 – M. Borusienė.

**A.a. VYTAUTUI TRIPO- NUI** iškeliavus amžinybėn, užjausdami žmoną Elvirą ir visus gimines Lietuvoje ir Vokietijoje, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo: \$20 – K. ir E. Gudinskai ir \$5 – M. ir F. Gudinskai.

**A.a. BIRUTEI ŠEŠTO- KIENEI** mirus Lietuvoje, užjausdami seserį E. Beržaitienę, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo: \$100 – Beržaičių šeima; \$20 – A. Bungardienė, E. Grajauskienė ir E. Gudinskienė.

PLV komitetas dėkoja visiems aukotojams.

## Prancūzija

**Dr. MAŽVYDAS MICHA- LAUSKAS** 19-ti metai, kai gyvena Prancūzijoje, tačiau naujaučia nutolęs nuo Lietuvos. Dažnai jis lankosi savo gimtajame krašte, o neseniai dalyvavo "Globalios Lietuvos apdovanojimų" iškilmėse, skirtose geriausiems Lietuvos vardo garsintojams pagerbti. Kai M. Michaluskas Kaune jau buvo baigęs gimnaziją, jo šeimą gyventi Prancūzijoje pakvietė Lietuvos garbės konsulė Normandijoje Milda Arque, primindama, kad Mažvydas galėtų studijuoti kuriame nors universitete Prancūzijoje. Jam išmokti prancūzų kalbą padėjo jo mama Sofija Michaluskienė, Kauno technologijos universitete dėsciusi prancūzų kalbą. Mažvydas išlaikė stojamuosius egzaminus ir pradėjo studijuoti teisę Le Havre universitete. Po ketverių metų Normandijoje Mažvydas persikėlė į Paryžių ir Sorbonos universitete baigė doktorantūros studijas, o 2003 m. apgynė teisės mokslų daktaro laipsnį ir verčiasi advokatūra. Jis neturi Prancūzijos

pilietybės, bet jo darbai tai nekenkia. Yra sukūręs lietuvišką šeimą. Žmona Jurgita yra baigusi architektūros ir verslo vadybos studijas. Michaluskai augina sūnų Aleksandrą Vytautą ir laukia kitos šeimos atžalos.

## Lenkija

**PUNSKO** valsčiaus taryba vasario 27 d. priėmė sprendimą dėl ketinimo uždaryti tris Punsko valsčiaus mokyklas – Pristavonių, Vidugirių ir Navinykų. Už mokyklų uždarymą balsavo dauguma tarėjų, kurių daugumą sudaro lietuviai. Taipgi į posėdį buvo susirinkę kaimų seniūnai, uždaramų mokyklų vedėjai, Lenkijos lietuvių bendruomenės atstovai, Punsko 11-ojo licėjaus moksleiviai. Nutarimas buvo netikėtas. Neuždaryti lietuviškų mokyklų ragino ir pagalbą žadėjo Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė, ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius, seimo pirmininko pavaduotojas Petras Auštrevičius ir kiti. Taipgi mokyklų uždarymo sprendimą atidėti prašė Lietuvos švietimo ir mokslo ministeris Dainius Pavauskis. Prieš mokyklų uždarymą pasisakė ir Seinų bei Punsko krašte besilankantys svečiai iš Lietuvos. **JA**

## London, ON

**ŠIAIS TIKĖJIMO METAIS** lietuvius londoniečius Velykų švenčių proga sveikina visi juos lankantys lietuviai kunigai, linkėdami sveikatos ir Prisikėlusiojo Kristaus gilesnio pažinimo bei Jo palaimos. **SEKMADIENIŲ IR ŠVENČIŲ MIŠIOS** aukojamos 3 v. p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

**BALANDŽIO 7**, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Vytautą Simanavičių. **Inf.**

**Naujai atvykusiems į Kanadą** tinklalapyje Canadian Newcomer [www.cnmag.ca](http://www.cnmag.ca) ir <http://www.vengeo.com/html5/cnmag/Newsletter0016>, teikiama naudinga informacija apie mokslą, įsidarbinimą, sveikatą, būstą ir kitus svarbius klausimus.

## Atstovybėse paminėtas 23-iasis Nepriklausomos Lietuvos pavasaris

Lietuvos atstovybės daugelyje pasaulio šalių kartu su vietos lietuvių bendruomenėmis ir Lietuvos draugais minėjo 23-iasias Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo metines. Lietuvos generalinis konsulas **Čikagoje**, bendradarbiaudamas su Mičigano ežero pakrantėje įsikūrusiu laisvalaikio ir pramogų centru "Navy Pier", kovo 10 dieną surengė tradicinį Kovo 11-osios renginį "Celebrate Lithuanian Independence". Lietuvos ir JAV himnų giedojimu prasidėjusi kultūrinė programa truko net penkis valandas. Jos metu pasirodė gausūs lietuvių liaudies šokių kolektyvų, kapelų, chorų ir dainininkų iš Čikagos ir kitų JAV regionų.

23-iojo gimtadienio proga Lietuvą sveikino ir su Lietuvos ambasadoriumi **Vašingtone** Žygimantu Pavilioniu kovo 11-ąją susitikęs JAV kariuomenės centrinės vadovybės štabo viršininkas Karlas Horstas. Aukštas JAV karininkas padėjo už itin sėkmingą ilgalaikį Lietuvos vadovavimą Provincijos atkūrimo grupei Afganistano Goro provincijoje.

Lietuvos generalinis konsulas Niujorke Valdemaras Sarapinas Kovo 11-ąją šventė **Los Angeles** bei jo apylinkių lietuvių surengtame minėjime Šv. Kazimiero parapijos salėje. Amerikos lietuvių tarybos Los Angeles skyriaus vadovas Algimantas Žemaitaitis, ge-

## Sudbury, ON

**PAVASARINIS** susitelkimas su Mišiomis Sudburio apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje balandžio 27, šeštadienį, 3 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma pusvalandį prieš Mišias. Susitelkimą ves prel. Jonas Staškevičius. Jis atsiveš ir visas Kanados lietuviškas parapijas bei vietoves lankančią lietuviškojo tikėjimo metų kryžiaus dalį, kuri bus vėliau įtvirtinta kryžiuje, o tas kryžius – pastatytas Šv. Jono lietuvių kapinių kryžių kalnelyje. **Inf.**

## Sault Ste. Marie, ON

**PAVASARINIS** susitelkimas su Mišiomis Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Šv. Jeronimo šventovėje balandžio 28, sekmadienį, 2 v. p.p. Išpažinčių bus klausoma pusvalandį prieš Mišias. Susitelkimą ves prel. Jonas Staškevičius. Jis ir čia atsiveš tą Tikėjimo metų kryžiaus dalį, lankančią lietuviškas parapijas bei vietoves. **Inf.**

neralinis konsulas įvardijo galybę konkrečių priežasčių, dėl kurių lietuviai gali ir turi didžiulis nepriklausoma Lietuva.

23-iasis nepriklausomos Lietuvos pavasaris paminėtas ir daugelyje Lietuvos atstovybių įvairiose Europos šalyse. Iškilmingame Airijos lietuvių bendruomenės Lietuvos ambasadoje **Dubline** surengtame Kovo 11-osios minėjime pabrėžta lietuvių puoselėjimo užsienyje svarba šalies ateičiai. Tautiečius taip pat sveikino minėjime dalyvavęs Seimo narys, Kovo 11-osios Akto signataras Eugenijus Gentvilas, Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininkas Saulius Bucevičius, Airijos lietuvių bendruomenės pirmininkas Arūnas Teišerskis ir bendruomenės Dublino skyriaus pirmininkė Rasa Raižienė. Renginyje apdovanoti Airijos lietuvių mokyklų mokinių piešinių ir rašinių konkurso nugalėtojai, koncertavo Airijoje kuriantys atlikėjai Jurgita Čepkauskė, Nojus, Raimonda Masiulytė, Jonas Krauklys, Gintautas Gudonavičius ir Jura Petkus.

Kovo 10 d. Londono lietuvių katalikų Šv. Kazimiero šventovėje vykusiame minėjime Lietuvos ambasadorė

**Jungtinėje karalystėje** Asta Skaisgirytė Liauškiene pabrėžė Kovo 11-osios, kaip visų lietuvių vienybės dienos, reikšmę. Ji padėjo lietuvių organizacijoms, kurios Londone ir kituose JK kampeliuose padėjo Lietuvai kovojant už nepriklausomybę ir vėliau stiprinant jaunos valstybės pamatus.

Tą pačią dieną Lietuvos ambasada kaimyninėje **Gudijoje** lietuvių bendruomenės nariams, čia reziduojantiems diplomatomams ir kitiems svečiams Kovo 11-osios proga pristatė Kauno kamerinio teatro spektaklį "Koba".

Lietuvos ambasada **Vienoje** kovo 7 d. Austrijos lietuvių bendruomenę Kovo 11-ąją paminėti kvietė šventiniu koncertu. Lietuvos laikinasis reikalų patikėtinis Austrijoje Edvilas Raudonikis, pasveikinęs tautiečius su 23-uoju Lietuvos gimtadieniu, ragino savo darbais prisidėti prie modernios, stiprios ir darnios šiuolaikinės Lietuvos istorijos kūrimo. Šventiniame koncerte talentingų jaunųjų Lietuvos muzikantų Glebo Pyšniako (violončelė) ir Dalios Dėdinskaitės (smuikas) duetas atliko iškilių lietuvių, vengrų ir kitų šalių kompozitorių klasikinės muzikos kūrinius. **URM inf.**

**TALKA**  
CREDIT UNION LIMITED

**KREDITO KOOPERATYVAS LTD**

[www.talka.ca](http://www.talka.ca) 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6  
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS		PASKOLOS	
Taupomoji sąskaita	<b>0.25%</b>	Asmeninės nuo	<b>3.25%</b>
Čekių sąskaita iki	<b>0.25%</b>	Nekiln. turto 1 metų	<b>3.25%</b>
INDĖLIAI		TFSA, RRSP ir RRIF	
90 dienų indėliai	<b>0.50%</b>	Kintantčios	<b>0.50%</b>
180 dienų indėliai	<b>0.50%</b>	1 metams	<b>1.60%</b>
1 m. term. indėliai	<b>1.60%</b>	2 metams	<b>1.75%</b>
2 m. term. indėliai	<b>1.75%</b>	3 metams	<b>2.25%</b>
3 m. term. indėliai	<b>2.25%</b>	4 metams	<b>2.40%</b>
4 m. term. indėliai	<b>2.40%</b>	5 metams	<b>2.50%</b>
5 m. term. indėliai	<b>2.50%</b>		

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

**AKTYVAI VIRŠ 75 MILIJONŲ DOLERIŲ**

Seekite kasdieninę informaciją apie nušimčius TALKOJE **MASTERCARD** KREDITO KORTELE **INTERAC** KORTELE

**DARBO VALANDOS**

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.  
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p., penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.  
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.  
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

# Įspūdinga šventė

Krauju ir skausmu persismelkusi Gervėčių žemė



Mokyklos direktorė S. Lukšienė ir mokiniai Kovo 11-osios šventėje Rimdžiūnuose

Ntr. S. Vasilionok

## EGIDIJUS MAŽINTAS

Kovo 11-osios renginio scenarijų parengė istorijos mokytojas Artūras Vasiliauskas, baigęs praėjusiais metais Lietuvos edukologijos universitetą. Atvyko į Rimdžiūnų vidurinę mokyklą ir svariai prisideda prie mokymo, lietuviškų renginių organizavimo. Artūras geru žodžiu mini LEU dėstytojus prof. E. Jovaišą, prof. A. Ragauskienę, prof. J. Skyrių ir kt. Skaitymus pagal Nepriklausomybės aktą atliko Rimdžiūnų 6-10 klasės mokiniai: Violeta Bublėvič, Darius Kimsa, Elena Černiavskaja, Adriana Lukšaitė. Ypač šiltai buvo sutiktos viešnios – gretimo Petrikų kaimo dainininkės – Marija Mažeikienė ir Valda Juočienė. Abi dainuoja mintinai kelis šimtus dainų. Šį kartą padainavo patriotiškų dainų iš savo neišsenkančios dainų ir giesmių skrynios. Vieną senobinę dainą įsidėmėjau: *Nebegriši miarūžela / iš kur būsi imta, / Greičiau grįši un kapelių kur / Žemelė švinta* (dainų kalba netaisyta).

Su žeme prasideda žmogaus gyvenimas pasaulyje, o po viskam į žemelę sugrįžtama. Liaudies dainininkės pasidžiaugė prakilniu kvietimu švęsti Nepriklausomybės dieną su augančiu lietuvišku jaunimu. Ilgai nesiliovė plojimai, ir padėkos žodžiai taip gražiai renginį suorganizavusiems mokytojams ir mokiniams. Ir, be abejo, šventės puošmenomis – legendinėmis liaudies dainininkėmis. Renginį tęsė mokiniai – Darius Kimsa (akompanuodamas gitara) su moksleivėmis Monika ir Erika Petrikaitėmis, Adriana Lukšaitė, Gražina Bublėvič, padainavę Egidijaus Mažinto dainą pagal a.a. kario Norberto Valterio eilėraštį *Aš pareisiu*. Lietuvos kariuomenės savanoris N. Valteris, kilęs iš patriotiškai nusiteikusių lietuvių šeimos, atlikdamas karinę

misiją Bosnijoje, 1996 m. sudegė tanke, prieš iki nelemingos mirties sukūrė eiles: *Aš pareisiu, švino kulku nuklotu keliu...*, tarsi nujausdamas likimą...

Energinga ir veikli Rimdžiūnų vidurinės mokyklos direktorė Svetlana Lukšienė renginio pabaigoje pastebėjo, kad “iš senolių dainų gali mokytis jaunimas, kaip mylėti savo kraštą; dainos, šimtmečių išbandytos, šiame krašte dainuotos protėvių, tėvų”. Būtų puiku, kad jaunimas kibūt dainuoti iš lietuviškų dainų lobyno, kurį turi sukaupusios šios unikalios dainininkės. Jos gali perteikti gyvai ir švariais skambiais balsais dainas, kuriose kiekvienas žodis aukso vertės. Jaunimui tenka susikauti su aplinkoje svetimomis kalbomis skambančiomis, rėksmingomis dainuokomis.

Akademikas E. Jovaiša, š.m. kovo 6 d. pristatęs savo monografiją *Aisčiai*, prisipažino, kad lenkų ir rusų, apskritai slavų niekas neužtinka iki VI-ojo šimtmečio. Tačiau mandrūs kaimynai nesidrovi: “istorijos mokslą galima ir nusipirkti”. Ir Lietuva tokių istorikų turi. Keletas istorikų suabejojo Žalgirio mūšiu. Jų nuomone, 1410 m. kovos – tai sovietinio režimo produktas, kur reikėjo parodyti lietuvių tautą kaip kovotoją prieš vokišką okupantą. Knyga 2012 m. net pelnė Lietuvos respublikos krašto apsaugos ministerijos premiją.

Gudijos teritorijoje esančioje Rimdžiūnų vidurinėje mokykloje besimokantys vaikai yra mūsų tautos “deimantukai”. Nesugadinti. Jie parėję iš mokyklos tėveliams padeda apsiliuobti kieme su gyvuliais. Taip pat kūrėti krosnį ir šerti naminius paukščius ir žvėrelius. Kiek iš jų pateks į kosmopolitišką aplinką? Ar atsilaikys šalia Vilniuje Lietuvos sostinėje klestinčios pramogų pasaulio keistenybės

ir siaubūniškoms deformacijoms, pasiruošusioms praryti, sugėdinti ir sumenkinti šias rimdžiūniškos tvarkos oazėje išaugusius jaunuosius lietuvius?

Savo elgesiu ir dainomis abi močiutės tarsi auklėja ir moko mus, kaip reikia gyventi, nes dainose tūkstančius metų sukauptą tautos atmintį, istoriją, poelgių ir tautinio gyvenimo auklėjimas. Ugdyimo sistema. Naujas derlius su dainomis, šilta kvepiančia duonele čia buvo pagerbiama ne mažiau iškilmingai kaip ir gimęs kūdikėlis. Derliaus nuėmimas buvo grandiozinis įvykis visų lietuvių gyvenimuose. Kaip šiandieną priimta vadinti festivaliais ar meno šventėmis, fiestomis. *Karavojū atneša / un stalio padeda, / Un stalio padeda ir veseiliu pradeda, / Kuo veseilia dzidesne, / tuo dalalė geresnė, / Kuo veseilia mažesnė, / Tuo dalalė vargesnė*. Kokia išmintis. Naujam gyvenimui palydėti taip pat reikia viso kaimo. Kaip ir kūdikio gimimas – didžiulės reikšmės įvykis. Įdomu, kad Gudijoje itin padidėjo vaikų gimstamumas, net 6% geresnis nei praėjusiais metais. Ir socialinei politikai čia skiriamas didesnis dėmesys nei Lietuvoje. Socialinė rūpyba mūsų gimtinėje tapo fasadiniu rinkimų triuku. Po seimo rinkimų baigiasi ir socialinės nelygybės, socialinės atskirties mažinimo temos ketveriems metams yra nepageidaujamos.

Kovo 11-osios šventę rimdžiūniškiai baigė Gervėčių krašto giesmė: *Esam Gervėčių krašto žmonės- / Sala lietuvių Gudijoj. / Augom atskirti nuo tėvynės, / Savo motulės Lietuvos. / Engė mus rusai, lenkų ponai, / Draudė lietuviškai kalbėt, / O kad mes esame lietuvi, / To nenorėjo nei girdėt*.

Visi ją dainavo atsistoję, kaip ir Tautos himną renginio pradžioje.

## Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400  
www.rpcul.com



### GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.75%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.15%
5 metų	2.25%

### GIC INDĖLIAI

(Taikomas pelno padalinimas)

1 metų "cashable"	1.25%
1 metų	1.40%
2 metų	1.65%
3 metų	1.95%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

### RRSP, RRIF Pensijų fondai

TFSA Neapmokestinama Taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	1.50%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.45%
1 metų	1.75%
2 metų	1.85%
3 metų	2.10%
4 metų	2.35%
5 metų	2.50%

### MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road  
Toronto, Ontario M9A 5G1  
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)  
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

### ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554  
2185 Stavebank Rd.  
Mississauga, ON L5C 1T3

### SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	1.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	0.50%
1 metų term. ind.	0.50%

### SUTEIKIAME

Asmenines paskolas nuo 5.50%  
Sutarties paskolas nuo 7.00%

### NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuosimčiu

1 metų	2.50%
2 metų	2.90%
3 metų	3.10%
4 metų	3.25%
5 metų	3.25%

Uždaras su kintančiu nuosimčiu

2.80%	
Atviras su kintančiu nuosimčiu	3.25%
1, 2, 3 metų	3.25%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas

Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

### Darbo laikas:

Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30  
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00  
Šeštadieniai 9:00 - 1:00  
Sekmadieniai 8:30 - 12:45

### Darbo laikas:

Ketvirtadieniai 12:00 - 7:00  
Sekmadieniai 9:00 - 12:30

## Prisikėlimo kredito kooperatyvo narių METINIS SUSIRINKIMAS

2013 m. balandžio 21 d.  
3:30 val.

Narių registracija prasidės  
2:30 val.

Adresas: 1 Resurrection Road  
Toronto ON M9A 5G1



## LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING  
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS \* IŠVALYMAS \* PAKEITIMAS

Skambinti

**R. Jareckui**

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

Padėsiu Jums greitai ir gerai parduoti ir nupirkti namą ar butą

Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

**JURGIS KULIEŠIUS**

Jerzy Kulesza M.Eng., Sales Representative

(416) 236-6000 www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

**Sutton** sutton group-  
assurance realty inc.,  
Brokerage\*

\*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED



Tel. tiesiogiai:

**416-568-1604**

## LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

## Renginiai M. Lukšienės atminimui

Lietuvos seimo nutarimu 2013-ieji paskelbti M. Lukšienės metais. Pedagogė, mokslininkė, visuomenės veikėja Meilė Lukšienė – vienintelė lietuvė, apdovanota UNESCO J.A. Komenskio medaliu. Paryžiuje 2011 m. UNESCO



M. Lukšienė (viduryje) su buv. Lietuvos prezidentu V. Adamkumi Ntr. iš archyvų

generalinės asamblėjos konferencijoje habil. dr. M. Lukšienės 100-osios gimimo metinės įtrauktos į pasaulyje minimų sukakčių kalendorių. Lietuvos mokslininkės veikla bus pristatyta šiemet gruodžio mėnesį jai skirtoje parodoje UNESCO būstinėje.

## Už tarnystę Lietuvai – Bitės atminimo medaliai

Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatre Lietuvos seimo pirmininkas V. Gedvilas labiausiai nusipelnusiems visuomenės veiklos darbuose žmonėms įteikė Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medalius “Tarnaukite Lietuvai”. Už labdaros veiklą, ypač jaunųjų kūrėjų skatinimą ir rėmimą, apdovanoti St. Dailydka, I. Mikuličiūtė, A. Tichanavičienė, J.L. Vynerio labdaros ir paramos fondas. Garbingu medaliu įvertinti ir pilietinių tradicijų valstybės labui skatintojai spaudoje ir kitose informacijos sklaidos priemonėse G. Aleksa, N. Černiauskas, J.R. Klimas, L. Knizikevičienė, E. Vaičius. Šio įvertinimo už parlamentarizmo tradicijų puoselėjimą labiausiai nusipelnusiais pripažinti J. Brazauskas ir E.V.

## Nepavykusi apgavystė

Solidžių Paryžiaus varžytinių namų “Artcurial” ketinamas parduoti kaip Mikalojaus Konstantino Čiurlionio *Paukštis ir vaikas* – ne originalas, o klastotė! Pasak Meno rinkos agentūros direktorės Simonos Makselienės, didžiausią įtarimą dėl paveikslo autentiškumo sukėlė jo dešiniajame apatiniam kampe esantis dailininko parašas. M.K. Čiurlionis beveik niekada nepasirašinėjo savo kūrinių. M.K. Čiurlionio muziejaus direktoriaus Osvaldo Daugelio prašymu, varžyti-

Lietuvoje minint šios garšios mokslininkės sukaktį, siūloma surengti kelias kilnojamas parodas, skirtas jubiliatės gyvenimui ir veiklai bei Lietuvos švietimo istorijai. Pasiūlyta rengti M. Lukšienės skaitymus “Švietimo ir visuomenės kaita pasaulyje ir Lietuvoje. Tautinės mokyklos sampratai – 25”, konferencijas mokslininkams ir akademinėi bendruomenei, minėjimus mokyklose. Šios pedagogės vardu ketinama pervadinti švietimo istorijos muziejų.

Pagal tradiciją metų pabaigoje jauni sėkmingai dirbantys išradingiausi mokytojai bus apdovanoti M. Lukšienės premija, o kitų metų pradžioje paskelbtas edukologijos ir kultūrologijos mokslinių darbų konkursas.

Numatyta pakartotinai išleisti M. Lukšienės knygą *Jungtys*, atminimo lentomis pažymėti jos darbo ir gyvenimo vietas.

Sventickas.

Garbingos Lietuvos visuomenės veikėjos Bitės atminimo medalis už visuomeniškai svarbią publicistiką skirtas A. Guogiui, E. Klingienei, V.V. Landsbergiui, prof. St. Mikeliūnienei, V. Šoblinskaitei-Aleksai. Nepamiršti ir savanorystės darbuose bei jos tradicijų sklaidoje pasižymėję visuomenininkai L. Bukauskienė, I.N. Lingienė, A. Saladūnaitė, D. Šeškauskaitė, I. Valantis. Jiems irgi įteiktas medalis “Tarnaukite Lietuvai”.

Iškili Lietuvos visuomenės veikėjos Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medalis “Tarnaukite Lietuvai” įsteigtas prieš pora metų. Jis skiriamas už darbus valstybės stiprinimo labui ir nuopelnus visuomenei.

nėms “Artcurial” pateiktą kūrinių apžiūrėjo ir vienas geriausių M.K. Čiurlionio kūrybos specialistų už Lietuvos ribų – prancūzų meno istorikas ir globėjas Serge Fauchereau. Jis nustatė, kad tai – ne originalas, o tik improvizacija žinomo paveikslo tema. Paryžiaus varžytinėms pateiktos tarios M.K. Čiurlionio pastelės *Paukštis ir vaikas* laukiama kaina buvo nurodyta nuo 8 iki 10 tūkst. eurų (27, 600 – 34,500 Lt). Jei tai būtų buvęs originalas, kaina būtų buvusi keleriopai didesnė.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

## “Stalo teatras” Kanadoje: saktmė apie gandrą ir žmogų

Vilniaus kamerinis lėlių “Stalo teatras” – pirmasis iš Lietuvos dalyvavo tarptautiniame Montrealio festivalyje *Les Trois Jours de Casteliers*

## SIGINA KATKAUSKAITĖ

Lietuvos teatro istorijoje žinoma daug įvairių vaidybos erdvių: įprastinio teatro scena, klotimų teatras, kiemo teatras, vežimų teatras, požemio teatras; vaidinama visur, kur yra žiūrovų ir aktorių. Teatro raiškos erdvę 2004 metais papildė dar vienas, ne visai įprastu vardu pavadintas “Stalo teatras”. Šio lėlių teatro steigėjai savo vaidybinės trupės pavadinimo pasirinkimą tinklalapyje nusako taip: “Stalas – sakralinis baldas, lydintis mus nuo gimimo iki mirties... / Prie stalo prasideda visi svarbiausi pasaulio įvykiai... / Prie stalo gimsta garšiausi pasaulio spektakliai, knygos... / Prie stalo švenčiamos svarbiausios šventės... / Prie stalo kviečiami visi alkani pasisotinti...”

“Stalo teatras” – profesionalių menininkų trupė, kuri beveik pagrindiniu savo raiškos įrankiu pasirinkusi daiktus. Jo režisieriai, aktoriai savo pasirinktą temą ir mintis perduoda žiūrovams, pasitelkdami kartais ne visai įprastus, kartais kasdieninius daiktus ar senovinius įrankius, kurie pagal sumanymą gali virsti lėle, paukščiu, kūdikiu. Daiktai aktorių rankose spektaklio metu atgyja, įgaudami personažų veidus, balsus, atskleiddami likimus ar kvapą gniaužiančią istoriją, atkurdami pažįstamą saktmę. Taip siekiama surasti savitą vaidybinės raiškos kalbą, žadinti mažojo žiūrovo vaizduotę, o suaugusiems proga priminti praėjusios vaikystės žaidimus. Teatras visada žaidimas, o visam lėlių teatrui ypač būdinga temos, veiksmo ir daiktų paprastumas, aplinkos sąlygiškumas – vaikų vaizduotė sugėba priimti ir papildyti vaidybos erdvę.

Neilgoje šio teatro istorijoje jau išryškėjęs savas stilius, į kurį atkreipia dėmesį ne tik Lietuvos, bet ir kitų valstybių žiūrovai. Teatras ne tik mažuosius, bet ir jų tėvelius, vyresnius žiūrovus patraukia savo žaidybiniu temos atskleidimu, mokėjimu bendrauti su žiūrovais, netgi įtraukti juos į spektaklio veiksmą.

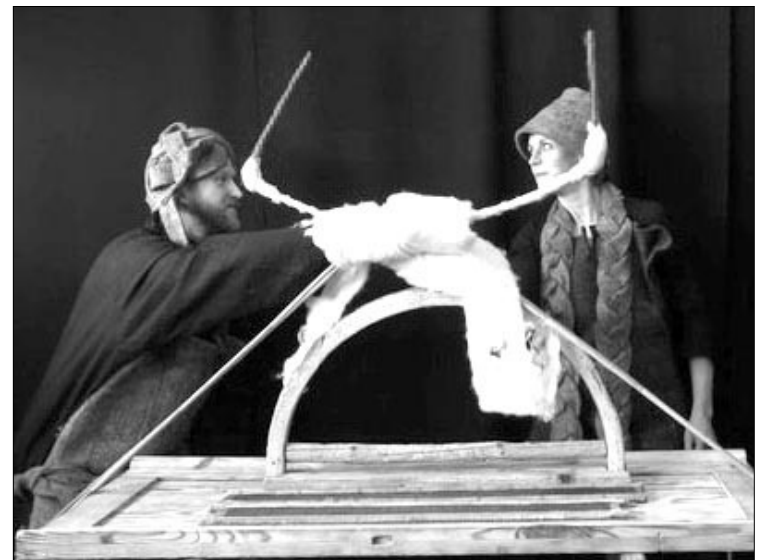
Teatro repertuare – ne tik pasakų ar populiarių knygų inscenizacijos, bet ir kvapų spektaklis, muzikiniai vaidiniai *Maironio gatvė*, *Peliukas gitaroje* ir teatralizuotos saktmės (*Eglė – žalčių karalienė*).

Tarptautiniame lėlių teatrų festivalyje “Aitvaras” 2005 m. spektaklis *Eglė – žalčių karalienė* apdovanotas premija už geriausią režisūrą ir išrinktas geriausiu festivalio spektakliu. *Eglė – žalčių karalienė* 2007-aisiais metais suvaidinta Maskvoje kamerinių lėlių teatrų festivalyje.

Kitas etnologiniais motyvais sukurtas spektaklis *Gandro dovana* sudomino Mont-



Scena iš spektaklio pagal lietuvių liaudies saktmę *Eglė – žalčių karalienė*, vaidinto Maskvos tarptautiniame festivalyje, akt. Saulė Degutytė Ntr. iš teatro archyvų



Baigiamoji scena iš spektaklio *Gandro dovana*

realio festivalio rengėjus. Ir pirmąkart lietuvių teatras pakviestas dalyvauti tarptautiniame festivalyje. Lietuvių pasaulėjautą atspindinčios istorijos, papasakotos žaisminga vaidyba padeda pasauliui pažinti Lietuvos mitologiją ir pasaulėjautą. Teatro aktoriai, be vaidybos, dalyvauja knygų skaitymuose ir pristatymuose, jie laukiami svečiai Santariškių ligoninės onkohematologijos skyriuje.

Kovo pradžioje, vykdamai į Montrealio tarptautinį lėlių teatrų festivalį, “Stalo teatro” kūrėjai ir aktoriai lankėsi Toronte, pakvietę pažiūrėti savo

festivalinio spektaklio *Gandro dovana*. Į Toronto Prisikėlimo parapijos mažąją salę rinkomės su neištartu klausimu – koks jis, tas “Stalo teatras”? Taip, *Gandro dovana* vaidintojų veiksmas ir vyko aplink stalą. Prieš pradėdant vaidinimą ir stalą paverčiant spektaklio magiškuoju visatos centru, režisierė ir aktorė Saulė Degutytė užmezgė pokalbį su mažiausiais spektaklio žiūrovais, bandydama nusakyti būsimo vaidinimo temą – kaip auga Gyvenimo medis, sujungdamas aukštąsias ir žemasias pasaulio erdves, kas slypi po jo šaknimis ir šakomis, kaip atsiranda žmonija ir jos svarbiausia kuopelė – šeima.

“Stalo teatro” vaidintojų grupė žaismingai, be žodžių, tik scenos vaizdiniais ir muzika pasiryžo papasakoti liaudies tradicinį supratimą kaip atsirado ir gyvuoja mūsų Žemė, kaip žmogus per Gyvenimo Medį jaučia savo ryšius su aukštybių erdve ir požemio pasauliu, visa kūrinija. Režisieriai ir aktoriai A. Mikutis, S. Degutytė, kompozitorė S. Dikčiūtė, D. Rakauskas, V.

Narkevičius, S. Čėpla sukūrė reginį, žiūrovų vaizduotę žadinantį pasirinktais kukliais daiktais, kurie jau baigia išnykti ar visai išnyko iš buities. Audimo skietas, rėtis, pavirstantis saule, drobės vyturai – paukščiu, medžio šakos – įrankiais, labai įtaigiais judesiais ir veiksmu priverčiami dalyvauti pasaulio ir žmogaus atsiradimo istorijoje. Ir šioje misterijoje dalyvauja gandras – lietuvių saktmėse ir dainose minimas paukštis, labai dažnai siejamas su naujo žmogaus atėjimu į žemę.

Nukelta į 9-tą psl.



## “Stalo teatras” Kanadoje

Atkelta iš 8-to psl.

Gandro ir žmogaus ryšys beveik šventas, sužmogintas, nusakytas nerašytas draudimais ir atspindintis lietuvių liaudies etiką.

Gandrų niekada niekas nemedžiojo; tik toje sodyboje gandrai suko lizdus, kur buvo tarpusavio santarvė ir ramybė. Išdraskytas lizdas ar negrižę jį gandrai – negeras ženklas. Gandras buvo laikomas šventu paukščiu, kilusiu iš žmogaus, nešančiu žmonėms laimę.

Spektaklyje aktoriai Dė-Dė ir TeTa arba Jis ji, arba Dievas ir Deivė pabrėžia liau-

dies tikėjimą šio paukščio misija – būti sparnuotoju ryšiu tarp žemės ir aukštybių. Pasutinėse scenose regėjome, kaip gandrai tarsi žmogaus gyvenimo išsipildymo ir pilnatvės simbolis gražiai išskyla aukštai pakeltose veikėjų rankose. Neilgai – per nepilną valandą buvo papasakota žmogaus gyvenimo žemėje prasmė, jo ryšys su visa kūrinių. Net jei ne visi žiūrovai (ypač mažieji) suprato spektaklio veiksmą, vis tiek buvo įdomu stebėti daiktų virsmą aktorių rankose, atpažinti etninės kultūros, mitologijos ženklus.

Atskirai norisi paminėti spektaklio muziką. “Stalo teatro” spektakliams ją rašo kompozitorė Snieguolė Dikčiūtė, viena iš teatro steigėjų, o neįprastą instrumentą pasigamino pats muzikas gitaristas, garso režisierius Valdas Narkevičius. Šiame spektaklyje skambėjusi jo atliekama archaiška muzika, atrodo, kilusi iš gamtos ir žemės gelmių. Pati muzika tarsi dar vienas veikėjas dalyvauja veiksmo ir padeda sukurti pirmąją aplinką, pasaulį, kuris supa žmogų pradžių pradžioje.

Šio spektaklio kūrėjai – režisieriai, aktoriai, dailininkas ir muzikai 2010 m. įvertinti svarbiausiuoju Lietuvos teatro įvertinimu “Aukšiniu scenos kryžiumi”. Grįžęs iš Kanados “Stalo teatras” rengiasi išvykai į Maskvą. Kovo 22 d. tradiciniame kamerinių lėlių teatrų festivalyje “Maskvietiškos atostogos” vilniečiai parodys spektaklį-improvizaciją *Gimimo diena* (P. Travers knygos *Merė Popins* motyvais; rež. S. Degutytė, komp. S. Dikčiūtė, vaidina S. Degutytė ir J. Orlovaitė).



Spektaklio *Gandro dovana* žiūrovai Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

## Pusbrolis

### HUMORESKA

– Šalta!.. – šūkteli nuomininkė Brigita.

Šeiminkas diršteli ir, lyg nieko nenugirdęs, nuleidžia akis į laikraštį.

– Tik pagalvok 20 laipsnių!.. – prideda dar ir laukia, ką tas sakys.

– O kiek tu nori, kad būtų?.. Ką sakysi, kai žiema ateis? – kilstelė antakius, žiūri per nusmukusius akinius.

– Žiema ar ne žiema, bet kambariai turėtų būti šiltesni, – nepasiduoda Brigita.

– Šiltesni, šiltesni..., o kiek kartų tau aiškinau, kad tas šildymas daug pinigų suėda... – Suėda ar nesuėda, bet man šalta... – Nusipirk šiltesnį megztinį... pensiją nemažą gauni... – Megztinį?.. Nori, kad vaikščiočiau kaip kokia turgaus boba, – erzina šeiminką Praną ir prideda, – koks čia tas tavo namas, kad šaltis į kaulus lenda?..

Senis nuduoda nesijaudinantį:

– O man per šilta... Jei tik daugiau kaip 20, man trūksta oro... – Nueini į šventą vietą, ir,

– Senis nuduoda nesijaudinantį: – O man per šilta... Jei tik daugiau kaip 20, man trūksta oro... – Nueini į šventą vietą, ir,

Brigita juokiasi: – Tau oro trūksta, kai gauni sąskaitą už šildymą.

– Kam taip pikantai!.. Tik pagalvok kur gyveni. Moki už vieną kambarį, o vaikštai visur kaip savo namuose... Pamė-

gintum taip kitur...

– Bet, Praneli, tu mano tikras pusbrolis... Negi turėčiau lindėti tame savo kambaryje, kur vėjai švilpia?..

– Pusbrolis tai pusbrolis, Brigita. Bet dalykus reikia atskirti... Kai reikalai rimti, giminytė neturėtų maišytis... – Kokie tie tavo rimti dalykai?.. Turbūt tik pinigai, o visa kita kaip nebūta.

– Kas visa kita?!

– Ogi, pavyzdžiui, kad ir bažnyčia... Eini eini ir vis nueini... – Na, ką čia eini, eini, – pykteli senis, – jei eičiau, tai ir nueičiau... didelio čia daikto... Bet kad tos durys... Ne sykį tau sakiau... kai tik jas atidarai, tai taip ir byra sutauptas pinigėlis...

Brigita juokiasi... juokiasi, o pusbrolis dėsto dalyką toliau: – Nueini į šventą vietą, ir,

rodos, bent ten galėtum ramiai pabūti... bet kur tau, krepšelis eina per rankas ir kai priartėja, ką gi bedarysi... O kaimynai dar ir akim pažai buoja, mat smalsu sužinoti, kiek tasai įmetė... Žinai mūsų žmonės, viską nori matyti, kad paskui turėtų ką pasakoti... Tai, va ir viskas. Kai namų durų be reikalo nepravėsi, tai ir rūpesčių mažiau... Ar ne tiesą sakau?

– Tiesą, tiesą, – šypsosi nuomininkė, – bet vistiek šalta... O durų atidaryti nereikia namui pašildyti... Senis pašoksta: “tyčiojasi boba”, ir su ta mintimi eina, užtrenkia duris.

Brigita stojasi, “kam aš su juo prasidėjau”, ir eina sau, lipa laiptais į savo šaltą kambarėlį, gal “įžeidžiau Pranelį”, gailisi, lipa, užsidaro duris, “gal su svetimais būtų geriau”, mąsto, o saulė jau leidžiasi.

Vincas Mažupis

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi. Prižadų gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937 ar į namus 416-231-4937



Providing commercial property mortgages for our community



Small Business Rental Properties



Apartment Buildings Daycare and more



### TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	<b>1.50%</b>
1 metų	<b>1.70%</b>
2 metų	<b>1.85%</b>
3 metų	<b>2.10%</b>
4 metų	<b>2.25%</b>
5 metų	<b>2.40%</b>

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA **1.35%**

“PLANAS 24” Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji

Balansas: \$0 – \$4,999.99	<b>0.025%</b>
\$5,000.00 – \$9,999.99	<b>0.100%</b>
\$10,000.00 – \$24,999.99	<b>0.150%</b>
\$25,000.00 – \$59,999.99	<b>0.250%</b>
Virš \$60,000.00	<b>0.500%</b>

### PLANAS 24

Aukštesni nuošimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ **0.20%**

### PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	<b>3.25%</b>
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	<b>2.90%</b>
1 metų	<b>3.00%</b>
2 metų	<b>3.05%</b>
3 metų	<b>3.15%</b>
4 metų	<b>3.25%</b>
5 metų	<b>3.40%</b>

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

### INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	<b>1.60%</b>
2 metų	<b>1.75%</b>
3 metų	<b>2.00%</b>
4 metų	<b>2.10%</b>
5 metų	<b>2.30%</b>
1 metų iškeičiamas	<b>1.35%</b>
1 metų JAV dolerių	<b>0.40%</b>

### PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	<b>1.40%</b>
1 metų	<b>1.70%</b>
2 metų	<b>1.85%</b>
3 metų	<b>2.10%</b>
4 metų	<b>2.25%</b>
5 metų	<b>2.40%</b>

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU **3.50%** ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS **5.50%** ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS **7.0%** ir aukščiau

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo



PARAMA

www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per **\$215,000,000**



ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCO (C)

Royal York Orthodontics 3029 Bloor Street West (prie naujos 'PARAMOS')

Toronto ON, M8W 1C5

Tel. (416) 207-0885

www.RoyalYorkOrtho.com

Kviečiame mažus ir didelius!

Mes visi bejėgiai prieš lemtį ir mirtį, tačiau bent šia užuojauta norime palengvinti praradimo skausmą. Jei dar įmanoma paguosti Jus, žinokit, širdys mūsų gedi su Jumis dėl. **a.a. PETRO JONIKO** mirties.

Nuoširdžiai užjaučiame ZUZANĄ JONIKIENĘ –  
*Turevičių šeima, Airija*

### AUKOJO TĒVIŠKĒS ŽIBURIAMS

\$400 – O. Dramantas; \$100 – J. Kuzmas, P. Barakauskas; \$60 – P. Šidlauskas; \$50 – J. Tamulėnas, A. Veselka, V. Birštonas, A. Margis; \$45 – N. Tamulaitis, D. Vorps, G. Senkus; \$40 – Z. Jonikas; \$25 – Z. Stravinskas; \$20 – V. White, V. Adomonis, J. Gačionis, R. Downey; \$15 – R.K. Narbutas, M. Trečionas, B. Jonaitis, I. Paškauskas, R.A. Zubrickas, R. Dementavičius; \$10 – N. Stonkus.

**Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:** \$200 – Z. Urbonas, P. Adomaitis, F. Povilauskas, J. Popikaitis; \$165 – J. Mačiulaitis; \$155 – J. Gustainis, A. Kaminskas, N. Zeliznak, J. Linkūnaitis, V. Krikščiūnas, G. Senkus, J. Rimšaitė; \$150 – A. Kublinskas, J. Petronis, J. Jaseliūnas; \$135 – S. Petryla, V. Nakrošius, L. Stungevičius; \$125 – E. Narutis, Č. Žilionis, P.V. Šturmas; \$120 – B. Vyniautas, J. Bieliūnas; \$110 – S. Kiškis, B. Tamulionis; \$105 – A. Ulba, B. Sadauskas, P. Stepanauskas, I. Petkus, A. Beniušis, M. Telyčėnas, G. Petrauskas, A. Albrechtas, B. Daržinskas, B. Augaitis, R. Cleverdon, A. Grubis, R. Mitalas, N. Tamulaitis, A. Jusys, A. Čiaučionas, A. Žalnieriušas, V. Platt, A. Bigauskas, V. White, R. Danaitis, V. Jasinevičius, V. Juška, D. Puzeris, D. Vorps, G. Žemaitaitis, dr. A. Spudas, J. Balaišis, J. Gačionis, L. Bigauskas, D. Peddle, V. Verbickas, A. Vaišnoras, A. Stulgys, K. Dervaitis, E. Jasevičius, V. Štuikys, P. Naginionis, R.V. Šiaučiulis, P. Kondrotas, P. Armonas, R. Downey. Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siūdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

## Prašo pagalbos

Aš, Vilija Naujokaitienė, dirbu mokykloje SMS (Special Music School in Manhattan), kurioje mokosi Lonedos sūnūs, Loris ir Adris Jautakai (jų tėtis Artūras po ilgos ir sunkios ligos mirė praeitų metų pavasarį). Mokyklos PTA (Parents Teachers Association) paprašė mane kreiptis į lietuvių bendruomenę, gal mes galėtume surinkti \$1400, kad berniukai vasarą galėtų važiuoti į muzikinę stovyklą. Pilnas mokestis abiem vaikams yra \$8000, \$6600 surinko Jautakiukų klasiokų tėvai ir mokytojai, ir štai liko \$1400 suma, kurios nėra kam padengti.

Praeitą vasarą visą stovyklos mokestį Jautakiukams padengė SMS tėvai ir mokyto-

jai, šiemet jie prašo mūsų pagalbos.

Kurie norėtų prisidėti prie šios geranoriškos paramos, galėtų siųsti čekius arba "money order", taipogi mokėti kreditine kortele (atsidarius stovyklos tinklalapį [www.luzer.nemusic.org](http://www.luzer.nemusic.org)).

Ant čekio reikia užrašyti vaikų vardus: Adris & Loris Jautakas. Čekius galima siųsti adresu: Luzerne Music Center, PO Box 39, Lake Luzerne, NY 12846.

Daugiau informacijos teikia: Valery Holmes (flute teacher at SMS) 212-923-2878, [valholmes@yahoo.com](mailto:valholmes@yahoo.com), Grace Lim (PTA member at SMS) 917-653-8807, [Gmlim@yahoo.com](mailto:Gmlim@yahoo.com).

Vilija Naujokaitienė

# Leningrado apsuptyje

## Iš karo prisiminimų

### STASYS PRAKAPAS

Vieni išgyvenimai greitai užmirštami, o kiti palieka ilgai atmintyje. Atbuvus pora mėnesių Stara Russa fronto ruožė, kur naikinom prasimušius tankus per frontą, staiga gavome įsakymą vykti į naują vietovę – Leningrado prieigą – apsupimą. Atvykome su patrankėlėm oro apsaugai. Į toli šaudėm patrankom, kurios kasdien pasiekdavo Leningrado miestą sukeldamos didelius gaisrus.

Įsitaisėm plikame slėnyje, kur dar žuvusių batai kyšojo iš žemės. Jų buvo priguldyta šimtai. Visi buvo užsidėję dujokaukes ir paruoštai, bet nevartotais ginklais. Visas slėnis kvėpėjo mirtimi, nebuvo jokios gyvybės, nė sveiko medelio. Apžėlusi žemė žmogaus aukščio. Pilna išmuštų duobių, ir vis dar krisdavo sviedinių, nuo kurių negalima pasislėpti. Galvojau:

*Nupūs mane kaip rudens lapą, / Į dulkes pavers mane, / Neliks nieko šiame pasauly, / Tik laikrodis tiksės.*

Greitai mus pasitiko garsiakalbiai, kviesdami pasiduoti. Sakė, kad Leningrado gražios merginos laukia. Paleisdavom serijas garsiakalbių link. Pasirodė žvalgybiniai lėktuvai. Pradėjo sunkioji artilerija apšaudyti bei lėktuvai pulti. Mūsų buvo stipri gynyba, tačiau nei tų tolišaudžių patrankų, nei savęs apginti neįmanoma. Tik turi atsiduoti į Viešpaties rankas. Kaip tik tada suėjo 2 metai tarnybos ir mane apdovanojo priešlėktuvinės kovų sidabrinu medaliu ir prie lietuviškos vėliavėlės prisiuvo antrą juostelę ir pakėlė 2 cm patrankėlės taikytuju.

Be paliovos mus apšaudė ir lėktuvais puolė. Nebuvo kur

pasislėpti, grynas laukas. Jaučiau, jei ilgiau reikės čia būti, tektų išprotėti. Gerai, kad vis dar lauko paštas veikė. Mus ramindavo lietuvių laišku. Labai esu dėkingas Zitai G. iš Adutiškio, kurios mielus laiškus skaitydavau kasdien. Ji rašydavo, jog meldavos už mane, kad gyvas išlikčiau. Tai mane ramindavo.

Per tuos dvejus metus teko dalyvauti tankų mūšyje, kariauti iš apkasų. Pagaliau staigmena – keltis į Liepoją oro apsaugai. Rytojaus dieną pakelyje į Liepoją gavome žinią, kad į mūsų vietą atsikėlusią bateriją, oro puolimu sunaikino. Tai tikrai Aukščiau-

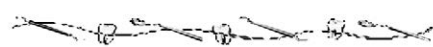
siasis mus išgelbėjo.

Buvau patenkintas, kad arčiau Lietuvos būsime, tačiau ir čia niekas mūsų nepasitiks. Įvažiuome į Estiją. Čia žmonės darbavosi laukuose, nejausdami, kad raudonasis košmaras ir čia greitai priartės. Turėjau laiko apmąstyti savo mirties akimirkas. Prie Stara Russa Stalino "vargonų" šoviny krito po mano kojom, bet nesprogo. Vėliau šoviny atsimušė ir nuslydo nuo šalmo.

Pagaliau tik išvažiavus mums, lėktuvus sudaužė visą mus pakeitusią bateriją. Tokia man lemtis, kad vis sulaukiau gražaus ir viltingo rytojaus.

## DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS



398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

**(905) 333-5553**

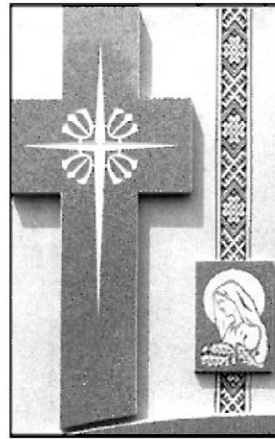
## SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. **(416) 769-0674**

Adresas: 349 Weston Road  
(tarp Eglinton ir St. Clair)  
Toronto, Ontario M6N 3P7



*Waterside*  
**DENTAL**

*9th Line*  
**DENTAL**



**Dr. Gintarė Sungailienė**

**(905) 271 7171**

1252 Hurontario St.  
Mississauga, L5G 3H3  
[www.watersidedental.ca](http://www.watersidedental.ca)

**(905) 785 3900**

3945 Doug Leavens Blvd.  
Mississauga, L5N 0A5  
[www.9thlinedental.ca](http://www.9thlinedental.ca)

## ROYAL LEPAGE



Namą ar butą perkant,  
parduodant Jums sąžiningai  
patarnaus ir patars

**DAIVA DALINDA**

B.A. broker

Įstaigos – **416-236-1871**

Namų – **416-763-7297**

Tinklalapis: [www.dalindateam.com](http://www.dalindateam.com)

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,  
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA



*Turner & Porter*

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE  
ETOBICOKE

ir  
MISSISSAUGOJE



affiliated

TEIRAUKITĒS PAS MUS!

**RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI**

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

**905-845-4201 + 1-888-384-4444**

[www.affiliatedinsurance.ca](http://www.affiliatedinsurance.ca) + [ricketd@affiliatedinsurance.ca](mailto:ricketd@affiliatedinsurance.ca)  
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

*Sveikiname*

*mielą mamą, močiutę, tetą*

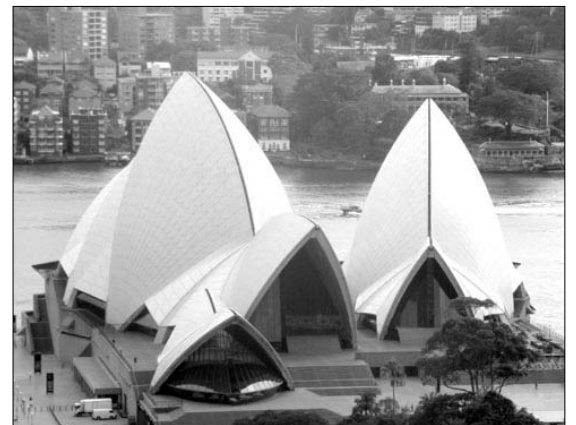
**KUNIGUNDĄ DERVAITIENĘ**

**100 metų jubiliejaus proga!**

**SU MEILE –**

*dukra, sūnus, vaikaičiai su šeimomis  
ir giminės iš Lietuvos*

## Žymieji rūmai – Sydney, Australijoje



Žymieji rūmai – Sydney Opera House – pradėti 1958 m. vadovaujant Danijos architekto John Utzen sukurtais, iš dalies užbaigtais, sudėtingais planais, pagaliau užbaigti 1973 m. po daugelio konstrukcijos iššūkių ir finansinių nepriteklių. Pastatas įrengtas Sydney oro uosto centre ir apsuptas vandenų iš trijų pusių.

Jame telpa dvi pagrindinės salės (du didieji sparnai) – būtent koncertų salė su 2,600 vietų, kurioje atliekami simfoninio orkestro koncertai ir įvairūs populiarios muzikos spektakliai; bei operos ir baleto rūmai su 1,500 vietų. Be to, yra keli mažesni teatrai, kuriuose statomi vaidinimai; taip pat repetacijų salės ir administraciniai kambariai. Šio sudėtingo pastato stogai apdengti 1,056,000 keraminėmis plytelėmis, importuotomis iš Švedijos.



Š.m. vasario mėn. teko dalyvauti išpūdinuose spektakliuose abiejose pagrindinėse salėse. Be vietinių australiečių, būna daugybė turistų iš įvairių pasaulio šalių. **I. Ross**

**Lietuvių kredito kooperatyvo**



**61-asis**

**METINIS SUSIRINKIMAS**

**2013 m. balandžio 14, sekmadienį, 3 v.p.p.**

Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St.W.

- \* Narių registracija prasidės 2 val. po pietų
- \* Prašome narius atsinešti banko knygutes

**DĖMESIO:** kandidatų nominacijos į valdybą priimamos iki balandžio 5 d.

## Aušrininkas dr. Jonas Šliūpas

Atkelta iš 4-to psl.

Dr. J. Šliūpas yra bene vienintelis asmuo, kuriam Vytauto Didžiojo universitetas (jame 1925-1930 m. dėstė medicinos istoriją) yra suteikęs net tris garbės daktaro laipsnius: 1923 m. – medicinos, 1925 m. – humanitarinių mokslų, 1939 m. – teisės.

Gaila, kad ilgi sovietmečio metai sunaikino daug šios iškilią asmenybės gyvenimo pėdsakų. Tačiau antrosios šeimos sukūrimas išgelbėjo iš galbūt visiškos užmaršties kovotojo už lietuvių atminimą.

Jauniausiojo sūnaus Vytauto dėka 1987 m. Kalifornijoje įkurtame „Aušrininko dr.

Jono Šliūpo archyve”, kuris pagal 2005 m. sutartį perduotas Šiaulių universiteto bibliotekai, yra daug svarbios medžiagos, menančios šią asmenybę.

Be įvairių dokumentų, laiškų, rankraščių, dr. J. Šliūpo rašytų, verstų ar redaguotų leidinių, čia saugomos 34 knygos iš buvusios gausios asmeninės bibliotekos Palangoje, lupa, lazda, parkeriai, kuriais naudojosi miesto burmistras, nuotraukos, įamžinusios dr. J. Šliūpo gyvenimo momentus. **Gyvenau taip, kaip mokėjau ir galėjau, visumet siekdamas tam tikro idealo** (Šliūpas, 4) – turbūt ir šiandien didysis aušrininkas dr. Jonas Šliūpas ištar-

tų tuos pačius žodžius.

Naudota literatūra: Būtenas, Julius. *Dr. Jonas Šliūpas*. Vilnius, 2004. Jakštas, Juozas. *Dr. Jonas Šliūpas: jo raštai ir tautinė veikla*. Chicago, 1979. Kavaliauskas, Vilius. *Už nuopelnus Lietuvai*. T. 1. Vilnius, 2001. Kavaliauskas, Vilius. *Už nuopelnus Lietuvai*. T. 2. Vilnius, 2003. *Palangos istorija / sudaryt. V. Žulkus*. Klaipėda, 1999. Sireika, Jonas. *Palangos etapas dr. Jono Šliūpo veikloje ir gyvenime // Acta humanitarica universitatis Saulensis*, t. 12 (2011), p. 44–54. Šliūpas, Jonas. *Jaunatvė – gyvenimo pavasaris: rinkinys biografinių bruožų iš gyvenimo dr. J. Šliūpo*. Šiauliai: 1927.

### SKAITYTOJAI PASISAKO

#### MIELOJI REDAKCIJA

Sveikinu Jus Šv. Velykų proga. linkiu Jums visiems sėkmės ir kūrybinio džiaugsmo Jūsų kilniame ir prasmingame darbe, ištikimam tarnaujant Lietuvai, visų mūsų tėvynei. Jūsų pasiukojantis darbas – leidėjų, redaktorių, skaitytojų ir ypač laikraščio rėmėjų aukomis – tai deguonies pagavė mūsų Tautai, dūstančiai nuo melo, niekinimo ir žeminimo, svetimųjų psichologinio smurto prieš mūsų tautą ir savųjų išdavikiško keikiškumo prieš svetimuosius, prievartaujant mūsų šventą lietuvišką kalbą, naikinant mūsų tautines vertybes. Linkiu taip pat Jums asmeni-

nės laimės šeimose, draugų ištikimybės, Aukščiausiojo palaimos visuose Jūsų darbuose ir sumanymuose. Pagarbiai, Ona Voverienė, Vilnius, 2013 m. kovo 26 d.

**PAREMKITE Tėviškės žiburius auka ar rėmėjo pranešimą, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –**

*TŽ leidėjai*

www.NerasEnterprises.com

**Neras Enterprises**

Granite or Marble Counter Fabricated & Installed in

**96 Hrs. or Less**

Nick  
**905.424.1133**

### ieško padėjėjų

FIRMA, užsiimanti marmurinių/granitinių stalviršių instaliacija, PASTOVIAM DARBUI ieško meistro padėjėjų.

Norintys gauti daugiau informacijos, prašomi skambinti NIKUI

tel. **905.424.1133**  
arba apsilankyti internetiniu adresu

www.NerasEnterprises.com

**ROYAL LEPAGE**



*Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.*

**Lina Kuliavienė**

**2320 Bloor Street West**  
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Kanados Lietuvių  
Lithuanian Canadian  
1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1



Fondas  
Foundation  
Tel: 416-239-9889  
klfondas@on.aibn.com

**Dalyvaukime metiniame narių susirinkime bal. 28d. Anapilyje, 11.30 v.r.**

**Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais! Remkime lietuviybės išlaikymo veiklą! Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose.**

**Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui**

## TORONTO

## Anapilio parapijos žinios

• Šiais Tikėjimo metais mūsų abi Lietuvos kankinių ir Šv. Kazimiero parapijos bei Gerojo Ganytojo misija sveikina visus Velykų progą ir linki sveikatos bei Priskėlusiojo Kristaus gilesnio pažinimo ir Jo palaimos.

• Mūsų parapijas Velykų progą sveikina vysk. Juozas Preikšas, vysk. Jonas Ivanauskas, vysk. Paulius Baltakis, OFM, vysk. Jonas Kauneckas.

• Gauta žinia, kad vasario 7 d. Detroite mirė ir iš Dievo Apvaizdos šventovės vasario 11 d. palaidota buvusi mūsų ilgametė Delhi Šv. Kazimiero parapijietė a.a. Natalija Ivanauskienė, 90 m. amžiaus.

• Kovo 21 Aylmer mieste Ontario provincinės valdžios buvo pagerbti apdovanojimais už ilgametę savanorišką veiklą KLB Delhi-Tillsonburg apylinkės pirmininkė Terešė Pargauskienė ir Delhi Šv. Kazimiero parapijos pirmininkas Pranas Pargauskas. Sveikiname!

• Kovo 26, antradienį, Toronto mieste Ontario provincinės valdžios buvo pagerbti apdovanojimais už ilgametę savanorišką veiklą Lietuvos kankinių parapijoje Rimas Paulionis ir Juozas Karasiejus, o už išskirtinę net 60 metų veiklą – Jonas Andrulis. Sveikiname!

• Balandžio 5 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus ir 3 v.p.p., užbaigiamos Šv. valanda prie išstatyto Švenčiausiojo. Tą valandą visi skatinami asmeniškai pasimelsti, kad tarp mūsų jaunimo vėl atsirastų pasirenkančių dvasinio pašaukimo kelią.

• Lietuvos kankinių šventovėje Kristaus kapą ir Velykų švenčių altorių gėlėmis papuošė mūsų KLB moterų draugijos skyrius.

• Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris skelbia žaislų vaju Punsko vaikų darželiui. Jei kas turite nereikalingų žaislų, paaukokite šiam tikslui. Parapijos salėje yra paruošta tokiems žaislams dėžė. Galite aukoti ir pinigų, už kuriuos bus nupirkti nauji žaislai. Visiems iš anksto dėkoja SKLIS valdyba.

• Kviečiame ir skatiname tikinčiuosius aplankyti tinklalapį [www.tikejimometai.lt](http://www.tikejimometai.lt). Ten rasite visą eilę naudingų straipsnių bei vaizdinių įrašų, skirtų Tikėjimo metams.

• Mišios sekmadienį, balandžio 7: 10 v.r. už a.a. Stasė Radzevičienė; Vasagoje 2 v.p.p. už Žemaičių ir Giedraičių mirusius; Delhi šeštadienį, balandžio 6: 3 v.p.p. už a.a. Igną Baltutį.

**KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.**

**TŽ PRENUMERATORIAI, norintys gauti savaitraštį el. paštu yra kviečiami atsiųsti žinutę su vardu ir pavarde el. paštu [tevzib@rogers.com](mailto:tevzib@rogers.com). Siųsdami el. paštą laikraštį, sutauptami pašto išlaidų ir Jūs gaunate kiekvieną numerį daug greičiau.**

## Priskėlimo parapijos žinios

• “Vilties bėgimas” paremti vėžiu sergančiųjų centrą Klaipėdoje įvyks balandžio 28 d. Informaciją apie šį bėgimą ir registracijos lapus galima gauti parapijos tinklalapyje [www.prisikelimas.ca](http://www.prisikelimas.ca).

• Balandžio 26-27 d.d. vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas.

• Rudenį švėsime parapijos 60-metį. Visus kviečiame įsijungti į sukaktuvinius renginius ir minėjimus. Bus ruošiamos skaidrės su nuotraukomis, kuriose atspindės parapijos 60 metų gyvavimas. Kviečiame prisidėti prie šito gražaus projekto. Peržiūrėkite savo nuotraukas ir pasidalinkite su visais. Sekmadieniais galima raštinėje jas palikti, jos kitą sekmadienį bus grąžintos. Visos surinktos nuotraukos bus rodomos po 11 v.r. Mišių salėje.

• Kovo 27 iš mūsų šventovės palaidota a.a. Aldona Barbatavičienė, 76 m. Paliko dukrą Daivą ir sūnų Raimondą su šeimomis.

• Balandžio 3 iš mūsų šventovės palaidota a.a. Danutė Stulgytė, 62 m. Paliko mamą Adelę ir brolių Raimondą.

• Mišios sekmadienį, balandžio 7: 8 v.r. už parapijietį; 9 v.r. už a.a. Vaclovą Žižį; 11 v.r. už a.a. Balį Milmantą; už a.a. Verutę Dunderienę; už a.a. Vyta ir Liudą Sendžikus; už Paulionių ir Kliorikaičių šeimos mirusius; už parapijoje dirbančius kunigus; prašant sveikatos Nerijui Augučiu.

## AUKOS

**Kunigundos Dervaitienės** 100 metų jubiliejaus progą Dervaičių šeima *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

**A.a. Julijos Paškevičienės ir Alfonso Juozapavičiaus** atminimui, Onytė Bugailiškytė ir Egidijus Bugailiškis *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

**T i n k l a l a p y j e** [www.tevzib.com](http://www.tevzib.com) – naudinga informacija apie skelbimus, prenumeratas bei vietinę veiklą.



“Daina aš gyvenu” šūkiu žydėjusios IX Dainų šventės išpūdziai jau nuaidėjo, pradedama galvoti apie dešimtąją šventę Čikagoje 2015 m. Tuo tarpu, devintąją atgaivino geros valios bei meniškos, lietuviškos ir bendruomeniškos dvasios įkvėpti du filmavimo specialistai – Algis Mačiulis (Fearless Productions) ir (ntr. iš d.) Paulius (“Bongo”) Kolyčius. Jie neprarado minties sukurti šventės archyvinį DVD įrašą, norėdami, kad tos dainos gyvotų stovyklose ir lituanistinėse mokyklose, kad jomis galėtų džiaugtis ir jų pasimokyti lietuviškas jaunimas, todėl prie dainų pridėti visi žodžiai. Nesuskaičiuojamas valandas darbavosi nemokamai, savo lėšomis išleido vaizdaplakštę, kuri platinama laisva auka (sumokant bent už pristatymo išlaidas). Kreiptis [www.dsvideo.lt](http://www.dsvideo.lt). Inf.

## MONTREAL

## Aušros Vartų parapija

**Aušros Vartų šventovėje** Priskėlimo Mišios buvo atnašaujamos 8 v.r. ir pradėtos įprastine Velykų procesija, kurioje dalyvavo kleb. kun. P. Mališka, skaitovas D. Gedrikas, parapijos komiteto nariai ir gėlių barstytojos. Skambiai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. A. Stankevičiaus (koordinadorius A. Mickus), Mišias užbaigęs jau tradicine tapusia H. Nagio “Velykų giesme” iš kantatos “Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva”. Klebonas šiltai padėjo visiems, prisidėjusiems prie šventovės papuošimo ir praturtinimo. Po Mišių atsilankiusių salėje laukė P. Paulausko paruoštos vaisės. Džiugu, kad ypatingų švenčių progą parapija susilaukia svečių iš JAV, tolimesnių Kanados vietovių ir iš paties Montrealio apylinkių rečiau sutinkamų tautiečių. DS

## Šv. Kazimiero parapija

**Velykų Priskėlimo Mišios** buvo aukojamos 10 v.r. Klebonas kun. Paulius Mališka kvietė visus parapijietius dalyvauti procesijoje. Jis pats nešė monstranciją, Alfredas Pališaitis – velykinę žvakę. Klebonas suteikė palaiminimą, choras giedojo velykines giesmes. Mišios buvo aukojamos parapijietį ir jų šeimų intencija. Zigmantas Skučas skaitė pirmą skaitymą, Alfredas Pališaitis psalmes, Antoinette Brilvičienė antrą skaitymą. Per pamokslą kun. Paulius paminėjo, kaip Marija Magdalena nustebo ir kartu džiaugėsi, kad Kristus prisikėlė. Tai mums pavyzdys, kad galime išgyventi savo sunkumus ir pasiekti išganymą. Taip pat klebonas kalbėjo apie pirmuosius lietuvius, kurie 1800-aisiais metais atvažiavo į Kanadą ir laikui bėgant pastatė pirmąją šventovę, kuri tapo taip pat ir pagalbos centru, kur daugelis imigrantų rado stiprybę. Šiandien prisiminėme visus šiuos žmones. Klebonas ypatingai padėjo Jenny Benienei, choro koordinatorei, solistei Kristinai Kliorytei, solistui Guy Ženačiui, vargonininkui Aleksandrui Stankevičiui ir parapijos komitetui. Kristina Kliorytė giedojo “Kyrie”, Guy Ženaitis ir Kristina Kliorytė giedojo duetą “Panis Angelicus”. Mišios buvo užbaigtos “Priskėlimo himnu” iš A. Stankevičiaus kantatos “Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva”. Visi buvo pakviesti į parapijos salę komiteto paruoštai kavutei. Ant stalų puikavosi gražiai išmarginti margučiai, skaniai paruošti užkandžiai, didelis pasirinkimas pyragų ir vaisių. MŽ/JA

## ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B.

## LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

## Montrealio lietuvių kredito unijos LITAS

## METINIS VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

įvyks 2013 m. balandžio 28, sekmadienį,

Aušros Vartų parapijos salėje,

1465 rue de Seve, Montreal, QC

NARIŲ REGISTRACIJA PRASIDEDA

nuo 12 val.

**Šv. Velykų progą Tėviškės žiburius** sveikino: Zigmantas Tamakauskas iš Kauno, Ernestas Lukoševičius iš Čikagos, Jurgis Kuliešius (Toronto), Vanda ir Vytautas Šliūpai iš JAV, Vorutos laikraščio redakcijos darbuotojai Juozas Vercinkevičius, Edita Komarova, Irma Stadalnykaitė, Birutė Žemaitaitytė, Aušra Virvičienė, Stanislava Žuravskaitė (iš Lietuvos), Elvyra Krausienė (Calgary), Joana Adamonytė (Montreal).

**ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbų – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).**

## ATSIŪSTA PAMINĖTI

**Elena Dekaminavičienė DU KELLAI**, monografija, skirta mokytojos, poetės dviejų kūrybos dešimtmečių paminėjimui, 204 psl. ir viršeliai; redagavo Dovilė Pukertaitė ir Stanislava Šatkutė; išleido “Kalendorius”, Laisvės al. 118-5, 44253 Kaunas; spausdino UAB “Spindulio” spaustuve; tiražas ir kainą nepažymėti.

**LANDSCAPING. Žolės pjovimas, velėnos dėjimas, krūmų ir medžių apkarpymas ir pjovimas. Gėlių sodinimas. Pavasario ir rudens aplinkos sutvarkymas. “Interlock”. Langų valymas. Skambinti VALDUI 416 909-2464 (cell).**